

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 23, 2007

Vol. XCVIII Nr. 228

Dainų švenčių tradiciją saugos specialus įstatymas

Dainų šventės — ypatinga tradicija.

Vilnius, lapkričio 21 d. (BNS) — Seime priimtu įstatymu siekiama užtikrinti dainų švenčių tradicijos valstybinę apsaugą, periodiškumą, tęstinumą ir plėtrą.

Šia savaitę Seimo patvirtintas

Dainų švenčių įstatymas numato, kad Lietuvos dainų šventė rengiama kas ketveri metai. Lietuvos moksleivių dainų šventės organizuojamos taip pat kas ketveri metai — tarp Lietuvos dainų švenčių, po Lietuvos dai-

nų šventės praėjus dvejiems metams. Svarbių Lietuvos valstybės istorijos datų ar įvykių proga gali būti rengiamos neeilinės proginės dainų šventės.

Įstatyme Dainų švenčių tradicijos išsaugojimo ir puoselėjimo uždaviniai susieti su vaikų ir jaunimo meniniu ugdymu, tautinių pilietinių auklėjimu, kultūringos, kūrybingos, išprususios visuomenės kūrimu.

Pasak aiškinamojo rašto, Dainų ir šokių šventės — išskirtinis istorinį tęstinumą įgavęs kultūros reiškinys, vienijantis didžiausias visos šalies žmonių kultūrinės pajėgas, žadinantis visuomenės kūrybinį potencialą, ugdamas jos tautinę savimone.

Estijos, Latvijos ir Lietuvos dainų ir šokių švenčių tradicija ir simbolizmas UNESCO pripažintas pasaulio žodinio ir nematerialaus paveldo šedevru. Šis pripažinimas įpareigoja valstybę imtis visų būtinų priemonių, užtikrinančių Dainų šventės tradicijos tęstinumą, numatančių valstybės, savivaldybių institucijų prievoles ir atsakomybę.

Morta Vidūnaitė.
Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Politinis finansavimas: ne drausti, o reguliuoti

Morta Vidūnaitė

Vilnius, lapkričio 19 d. (ELTA) — Vėl pasigirdo kai kurių politikų raginimų uždrausti juridiniams asmenims finansškai remti politines partijas ir kampanijas.

Tėvynės sąjungos vadovas Andrius Kubilius įrodinėjo, kad gerokai neskaidri yra dabar susiklosčiusi fizinių asmenų paramos partijoms tvarka, leidžianti privatiems asmenims partijoms aukoti milijonus litų.

Iš pirmo žvilgsnio siūlymas drausti juridiniams asmenims užsiimti politiniu finansavimu gali pasirodyti beveik genialus. Jo įgyvendinimas lyg ir turėtų sumažinti net paprastiems piliečiams akivaizdžia tapusią politikos priklausomybę nuo verslo.

Nukelta į 6 psl.

Kaliningradą papuoš lietuviška angelo skulptūra

Vilnius, lapkričio 21 d. (BNS) — Žinią apie Europos kultūros sostinė besiruošiantį tapti Vilnių nešantis angelas pasiekė kaimyninės Rusijos Kaliningrado srities sostinę Kaliningradą.

Menininko Vaido Ramoškos sukurto angelo skulptūros jau penkerius metus puošia Vilnių, o nuo šių

metų puoš ir kitus Europos miestus bei taps Lietuvos sostinės siūniamu geros valios ir svetingumo ženklu.

„Kaliningradas tapo trečiuoju Europos miestu, kuriam Vilnius padovanojo angelo skulptūrą, simbolizuojančią gerį, laimę, savitarpio supratingumą ir kitas bendražmogiškas vertybes. Ši dovana yra originali lie-

tuvių žinia visiems Kaliningrado srities gyventojams, kuri skatina ir palaiko draugiškus šalių santykius“, — kalbėjo Lietuvos generalinis konsulas Kaliningrade Viktoras Baublys.

Pasak jo, angelo skulptūra primins miesto gyventojams apie gerus ryšius su Vilniumi bei kvies apsilankyti Europos kultūros sostinėje.

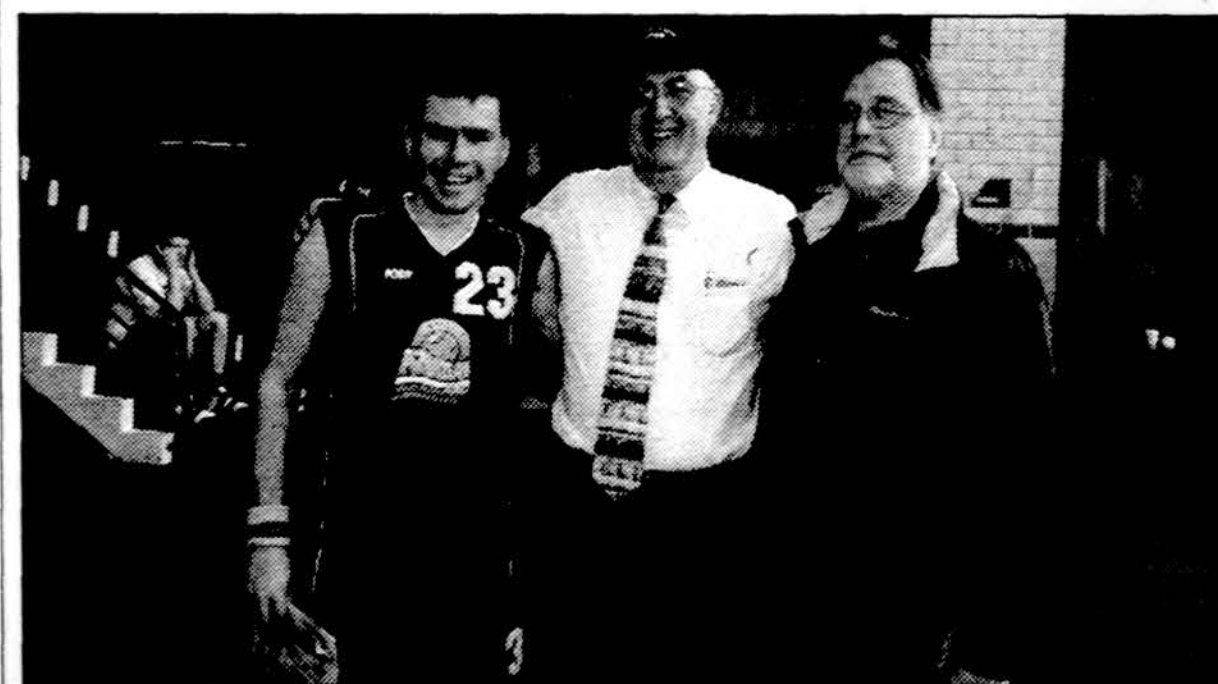
Šiame numeryje:

- Sporto apžvalga. ŠALFASS praneša. Futbolas. Krepšinis (p. 1, 2)
- Rusijos tvarka o NATO vėliava (p. 3)
- Netikėtoje erdvėje pristatytas lietuvių menas (p. 4-5)
- Dr. L. Kriaučeliūno mirties 10-metį minint (p. 5)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 8, 9)
- Šv. Kazimiero parapijai Montreal 100 metų (7) (p. 9)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 10-11)

Valutų santykis

1 USD — 2.34 LT
1 EUR — 3.45 LT

Išrinktas naujas ŠALFASS valdybos prezidentas

Laurynas Misevičius (k) su Tomu Lubinu ir Rimu Miečiumi.

L. Misevičiaus asmeninio archyvo nuotr.

Praėjusį šeštadienį, lapkričio mėn. 17 d., daugumai Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungai (ŠALFASS) priklaus-

sančių organizacijų atstovavę delegatai rinkosi į kasmetinį suvažiavimą, kuris įvyko Lietuvių Centre Cleveland mieste.

Nukelta į 3 psl.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

PERIODICALS

S48 P1 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

*****ORIGIN MIXED ADC 604

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-21-07

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė Ed. Šulaitis

Houston „Dynamo“ laimėjo JAV taurę

Washington, DC lapkričio 18 d. įvykusiose baigiamosiose rungtynėse dėl JAV profesionalų futbolo (soccer) MLS lygos taurės pergalę iškovojo Houston „Dynamo“ klubo futbolininkai. Jie rezultatu 2:1 įveikė New England „Revolution“ ekipą ir antrą kartą iš eilės tapo JAV čempionais.

Beje, Houston „Dynamo“ klubas susikūrė po to, kai praėjusiais metais jis perėmė anksčiau gyvavusią San Jose „Earthquakes“ komandą. Beje, „Earthquakes“ du kartus buvo iškovojo JAV taurę (2001 ir 2003 metais).

Praėjusio sekmadienio rungtynėse dėl šių metų MLS taurės pirmieji Taylor Twellman šūviu (20-ą minutę) pasižymėjo „Revolution“ atstovai. Tačiau po pertraukos Joseph Ngweny įmušė vieną įvartį, o kiek vėliau Dwayne De Rosario rezultatą persvėrė 2:1.

Beje, „Revolution“ ekipa, kuri Rytų konferencijos finale įveikė Čikagos „Fire“ 1:0, į MLS taurės baigiamąsias rungtynes buvo pakliuvusi jau ketvirtą kartą, tačiau čia visada sukludavo. Panaši istorija pasikartojo ir šiemet.

Čikagos lietuvių futbolo lygos pirmenybės salėje

Čikagos lietuvių futbolo lyga (ČLFL) pradėjo antrąją sezoną salėje, žaidžiant taip vadinamą „mažąjį futbolą“. Pirmenybės vyksta „Mega Plex“ sporto komplekse Homer Glen, IL.

Po dviejų ratų šiose pirmenybėse, kuriose dalyvauja septynios komandos, pirmąją „Vilniaus“ ekipa su 6 taškais. Tolimesnes vietas

užima: „Žemaitis“, „Alytus“, — po 3 taškus, „Šiauliai“ — 2, „Tauragė“ — 1, „Capella“ — 1, „Lietuvėlė“ — 0.

Lapkričio 9 d. įvykusiame „Vilniaus“ ir „Alytaus“ susitikime, kurį laimėjo vilniečiai 8:5, įvyko nelaimė — lūžo Mindaugo Zamalacio kojos kaulas. Nukentėjęs futbolininkas skubiai buvo išgabentas į ligoninę.

Lietuvos futbolininkai įveikė Ukrainos rinktinę

Lietuvos valstybinė futbolo rinktinė, žaisdama paskutines 2008 m. Europos čempionato atrankos rungtynes namuose, savo žiūrovams padovanojo gražią pergalę.

Praėjusį šeštadienį, lapkričio 17 d., Kauno S. Dariaus ir S. Girėno stadione įvykusiame susitikime Lietuva laimėjo 2:0 ir iškovojo 3 taškus. Lietuvos rinktinė Ukrainą nugalėjo po 13 metų pertraukos, nes ukrainiečiai, kurie turi vieną iš stipriausių komandų Europoje, visada išeidavo laimėtojai.

Pergalę lietuviams atnešė du meistriški Manto Savėno (41 min.) ir komandos kapitono Tomo Danilevi-

čiaus (67 min.) šūviai, kurie buvo nesulaikomi.

Atrankos turnyre lietuviams liko dar vienas susitikimas su Gruzijos rinktinė, kurią pirmame rate Lietuva įveikė 1:0. Dabar, žaidžiant išvykoje, lietuviai irgi tikisi pergalės, tai jiems grupėje garantuotų gana aukštą — 4-ąją vietą.

Beje, dėl nepaprastos padėties Gruzijoje įvedimo kurį laiką buvo neaišku, ar šios rungtynės iš viso bus žaidžiamos. Dabar padėčiai tame krašte sunormalėjus, Lietuvos rinktinė išskrido paskutiniam atrankos turnyro susitikimui.

ŠALFASS praneša

Išrinktas naujas ŠALFASS valdybos prezidentas

Atkelta iš 1 psl.

JAV ir Kanadoje gyvenantys ŠALFASS nariai apžvelgė 2007 m. Sąjungos sporto klubų surengtas varžybas, taip pat aptarė ateinančių metų kalendorių.

Kaip žinia, ši organizacija buvo oficialiai įkurta prieš 55 metus Čikagoje, o jos pirmtaku tapo Vyriausiasis fizinio auklėjimo ir sporto komitetas (FASK), užgimęs pokario metais Augsburgėje (Vokietija). Pirmosioms Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynėms (1951 m. lapkritį įvykusioms Toronto — Kanadoje) FASK sukviėtė daugelį šiame žemyne atsідūrusių mūsų tautiečių, ši tradicija sėkmingai tęsiama kasmet jau

beveik šesetą dešimtmečių. Nuo 1978 m. kas 4 metai organizuojamos Pasaulio lietuvių sporto žaidynės, į jas, ir tuo pačiu aplankyti savo etninės tėvynės, atvyksta nemažai ne tik Šiaurės Amerikos, bet ir kitose šalyse apsigyvenusių mūsų tautos kilmės žmonių. 2009-ųjų metų birželio mėn. pabaigoje-liepos mėn. pradžioje Vilniuje vyks jau VIII-osios tokios varžybos, kurios šį sykį skiriamos Lietuvos tūkstantmečio paminėjimui. Tikimasi, kad stambiausia užsienio lietuvių-sportininkų delegacija bus suburta būtent iš Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungai priklausančių atletų klubų narių.

KREPŠINIO PASAULYJE

Lietuviai krepšininkai Amerikos studentų pirmenybėse

EDVARDAS ŠULAITIS

Ir šiemet, kaip ir ankstesniais metais, JAV studentų lygos (NCAA) varžybose žaidžia nemaža lietuvių. Tačiau šį sezoną jų yra kiek mažiau — 28, tuo tarpu pernai jų rungtyniauvo 36.

Praėjusį pavasarį 9 lietuviai baigė studijas ir tokiu būdu baigė karjerą kaip JAV studentai. Vienas iš tokių pavasarį užbaigusių mokslus šiame krašte — Antanas Kavaliauskas pasirašė sutartį su gera Graikijos „Paniona“ komanda, kuri žaidžia tos valstybės aukščiausioje lygoje.

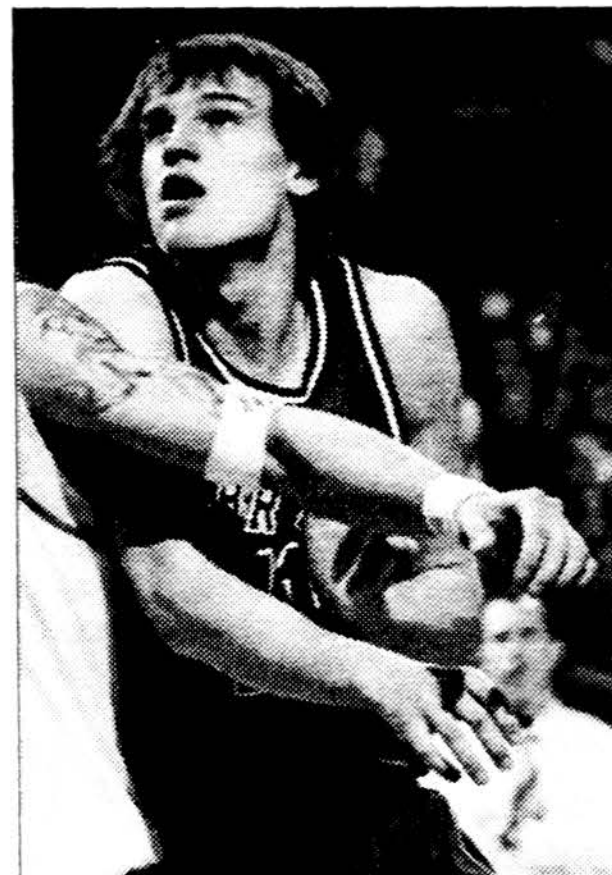
Antanas Kavaliauskas

Kitas gerai JAV studentų pirmenybėse pasirodęs mūsų tautietis Valdas Vosylius pateko į Lenkijos „Anwil“ klubą. Kai kurie baigusieji rungtyniauja Lietuvos komandose.

Šiemet NCAA studentų lygoje pradėjo žaisti tik du mūsų tautiečiai — Marius Vaškys ir Deirūnas Visockas.

Iki šiol NCAA krepšinio varžybose geriausiai sekasi ketvirtakursiui vilniečiui Artūriui Valeikai, kuris studijuoja ir žaidžia Weber State University. Jo atstovaujama „Wild Cats“ komanda gerai žaidžia šiame sezone. Ji pirmadienį įveikė California State ekipą 61:56. Dviejų metrų šešių cm ūgio lietuvis, rungtynes pradėjęs startiniame penketuke, per 28 minutes pelnė 12 taškų ir atkovojo 11 kamuolių. Per ketverias iki šiol turėtas rungtynes Ogden mieste Utah valstijoje esančio universiteto komandai lietuvis vidutiniškai pelnė 14,8 taško ir atkovojo po 12 kamuolių.

Lietuvius Martynas Pocius žaidžia vienoje iš stipresnių studentų Duke University „Blue Devils“ ekipoje. Ji savo aikštėje įveikė Princeton „Ti-

Artūras Valeika

gers“ 83:61 ir pelnė trečią pergalę iš eilės. Tačiau Martynas prieš „Tigers“ žaidė nedaug — 10 minučių ir surinko tik 2 taškus. Taip pat jis atkovojo 2 kamuolius ir atliko vieną rezultatyvų perdavimą.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas — 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiekiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė — Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė —

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,
nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos,
gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.
Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

RUSIJOS TVARKA PO NATO VĖLIAVA

TOMAS DAPKUS

Štai jau keletą metų garsiai ir atvirai kalbama apie Lietuvoje veikiančias nelegalias Rusijos ir Baltarusijos aukštąsias mokyklas – ir tai, kad jose pagal ideologizuotas programas studijuoja Lietuvos, NATO ir ES valstybės narės, vidaus reikalų sistemos pareigūnai bei valstybės tarnautojai. Ministras ir Seimo nariai, prezidentas ir premjeras, profesorai ir net studentai jau daugybę kartų yra raginę, o atsakingi pareigūnai ir žadėję, kilti su jomis į kovą.

Valstybės saugumo ir Policijos departamentai yra tokias įstaigas įvardiję kaip grėsmę nacionaliniam saugumui, užtikę, kad jose buvo verbuti policijos, pasienio ir kiti mūsų pareigūnai. Rusijos viešojoje erdvėje galima nesunkiai aptikti ir oficialius dokumentus apie tai, kad šios aukštosios mokyklos Baltijos valstybėse, Ukrainoje steigiamos visų pirma Rusijos federacijos valdžios ir jos tarnybų iniciatyva. Šioms nelegalioms aukštosioms mokykloms keliama užduotis kuo daugiau į jas pritraukti tų mūsų pareigūnų, kurie turi leidimus ir galimybę susipažinti su valstybės ir tarnybos paslaptimis.

Paradoksas – kuo garsiau kalbama apie grėsmę ir tokio išsilavinimo nepriimtumą, tuo, Studijų kokybės vertinimo centro ir jo ekspertų duomenimis, daugėja tokių Rusijos kilmės įstaigų. Veikimo principas labai gerai žinomas – ateini į tokią aukštąją mokyklą, kuri savivaldybių administracijose registruota kaip neformalaus švietimo centras, o ten jau už pinigų arba už paslaugas gauni Rusijoje teisėtai veikiančio universiteto diplomą. Kadangi jie registruoti kaip neformalaus švietimo įstaigos, tai Lietuvos institucijos netgi žino praktiškai galutinį šių „filialų“ sąrašą ir jų buvinių adresus. Deja, šiais adresais mūsų teisėsaugos institucijų nesudominsi.

Štai prezidentas Valdas Adamkus savo metiniame pranešime yra kėlęs valstybės tarnautojų, studijuojančių ar dėstančių tokiuose „universitetuose“, lojalumo Lietuvos valstybei klausimą. Neseni pavyzdžiai rodo, kad klaninis ryšys yra daug stipresnis ir patvaresnis, nei ryšys su sava valstybe. Štai Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas socialdemokratas Julius Sabatauskas kartu su Vidmantu Žiemeliu bandė prastumti nelegaliose Rusijos mokyklose studijuojantiems antstoliams naudingas įstatymo pataisas. Studijų kokybės vertinimo centras atskleidė, kad šie antstoliai netgi nesugebėjo išlaikyti elementaraus bendrąsias žinias vertinančio egzamino. Tik teisingumo ministro Petro Baguškos dėka šios pataisos buvo sustabdytos, o Seimo Etikos ir procedūrų komisija konstatavo, kad J. Sabatausko veiksmai pažeidė Seimo Statutą. Akivaizdu, kad už to stovėjo daug stipresnės jėgos. Antstoliai atleisti, tačiau susilaukia administracinių teismų užtarimo.

Kitas lojalumo pavyzdys – vienoje nelegalioje aukštojoje mokykloje dėstė ir Teisingumo ministerijos Teisėkūros departamento direktorė Živilė Liekytė (kartu su kitais įtakingais teisininkais iš Vilniaus universiteto Teisės fakulteto). Vėliau ta

pati Ž. Liekytė, jau kaip nepriklausoma valstybės ekspertė tarpžinybinėje Apeliacinėje komisijoje, vertino savo toje nelegalioje mokykloje buvusios studentės skundą, kuriuo pastaroji prašė pripažinti jos įgytą diplomą. Skundas pasiekė komisiją, nes pripažinti išsilavinimą atsisakė Studijų kokybės vertinimo centras. Deja, komisijos posėdyje Ž. Liekytė ne tik nenusišalino, bet netgi balsavo už savo studentės diplomą pripažinimą. Studijų knygelėje yra ir Ž. Liekytės dėstytas „Lietuvos teismų sistemos“ kursas. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (VTEK) tai pripažįsta kaip aiškų interesų konfliktą. Tačiau pastaroji apskundė tokią VTEK sprendimą administraciniais teismams. Vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija panaikino VTEK sprendimą kaip nepagrįstą, nes neva jokio interesų konflikto nebūta. Nuo šiol visi nelegalių rusiškos kilmės aukštųjų mokyklų dėstytojai gali būti valstybės institucijose ir vertinti savo studentams suteiktą „išsilavinimą“.

Rusijos viešojoje erdvėje galima nesunkiai aptikti ir oficialius dokumentus apie tai, kad šios aukštosios mokyklos Baltijos valstybėse, Ukrainoje steigiamos visų pirma Rusijos federacijos valdžios ir jos tarnybų iniciatyva.

Lietuvos mokslo tarybos narys, Vilniaus universiteto profesorius Vytautas Daujotis neseniai atkreipė visuomenės dėmesį į tokią sprendimą priėmusią Vyriausiojo administracinio teismo kolegijos sudėtį. Pasirodo etikos klausimus Lietuvos Respublikos vardu sprendusios kolegijos pirmininkas yra teisėjas Romanas Klišauskas, vienas iš trijų aukštųjų teisėjų, tarp kurių ir pats Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas Virgilijus Valančius, viešai melavusių prezidentui Valdui Adamkui, kėlusių šalyje konstitucinę krizę. Nors jie ir buvo demaskuoti, tačiau toliau rūpinasi teisingumu bei etika.

O štai, profesoriaus teigimu, Valstybės saugumo departamento 9-osios valdybos pareigūnai, kurie tyrė tokių aukštųjų mokyklų veiklą Lietuvoje, buvo išstumti iš VSD. Žinoma, visada jie gali teisingumo ieškoti Vyriausiajame administraciniame teisme. Tai jau darė Seimui liudiję VSD Kontržvalgybos vadovai. Beje, teisingumą Lietuvos Respublikos vardu jiems skelbė ne ką prastesnis teisėjas nei R. Klišauskas. Pasirodo, kad nepriklausomos Lietuvos kontržvalgybininkų bylos nagrinėjimui vadovavo teisėjas Anatolijus Baranovas, daugiau kaip dešimtmetį buvęs Lietuvos Komunistų partijos Centro komiteto Administracinių organų skyriaus, kuravusio SSRS KGB Lietuvos skyrių, LSSR VRM, sovietinę prokuratūrą, vienas vadovų. Šis skyrius, istorikų teigimu, buvęs tiesiogiai pavaldus antrajam LKP CK sekretoriui N. Mitkinui. Makabriška, ar ne?

Balsas.lt

Padėka — gyvenimo druska

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Lietuvoje yra daug gražių švenčių, neįskaitant įprastų religinių, švenčių visame pasaulyje. Gal ne kiek ne mažiau, o net dar daugiau, yra jų ir šiame krašte — Amerikoje. Viena pačių prasmingiausių — tai puiki Padėkos diena. Dėkingumas, toji tyra dorybė, yra tarsi druska, kuri ne tik apsaugo nuo sugedimo, duoda gerą skonį, bet ir mūsų kūnas jos kasdien reikalauja, nepaisant, kad pačiame kūne pakankamai jos turime. Dėkingumas yra lyg rožė, pražydusi speigė! Kasdieniniu patirtu dėkingumu gėrisi dori žmonės, dėkingumas juos ne tik suartina, bet ir sustiprina draugystės ryšiais, užsimezga nauji, nuoširdūs, šilti bičiulystės saitai. Dėkingumas — tai jausmas, kuris klesti tik kėliniose ir tvirtose asmenybėse. Sugedusieji ir silpnieji visada yra nedėkingi.

Padėkos diena yra tradicinė Šiaurės Amerikos šventė, skirta padėkoti pasibaigus pjūties metų laikui. JAV toji diena švenčiama lapkričio mėnesio ketvirtąjį ketvirtadienį, o Kanadoje — spalio antrąjį pirmadienį. Šios kasmetinės šventės data buvo nustatyta prezidento Lincoln 1864 m. Tas paprotys prasidėjo pirmiesiems Mayflower maldininkams, vadinamiems piligrimais, ėmus švęsti padėkos dieną po pirmojo derliaus nuėmimo 1621 m. ir vėliau pasisavintas įvairių kolonijų bei valstijų. Padėka tapo amerikiečių nustatytu papročiu, nors ankstyvųjų dienų prisirišimas toms kilnioms apeigoms iš dalies pasikeitė, plačiai atvėrus duris įvairiems sportams, pramogoms — poilsiui, šeimos susirinkimams, puotavimui. Prezidentas Franklin D. Roosevelt 1939–1940–1941 m. pakeitė Padėkos dieną į lapkričio priešpaskutinį ketvirtadienį. Kai kurie valstijų gubernatoriai pradėjo paklusniai to laikytis, kiti gi tęsė nustatytos datos šventimą, o dar keletas šventė abi dienas. Pagaliau 1942 m. įvyko visos tautos sugrįžimas į lapkričio ketvirtąjį ketvirtadienį. JAV Padėka yra keturių dienų savaitgalis, kuris paprastai pažymi atvangą mokyklų ir universitetų kalendoriuose. Šeimos bei draugai susiburia kartu padėkai ir iškilmingai puotai.

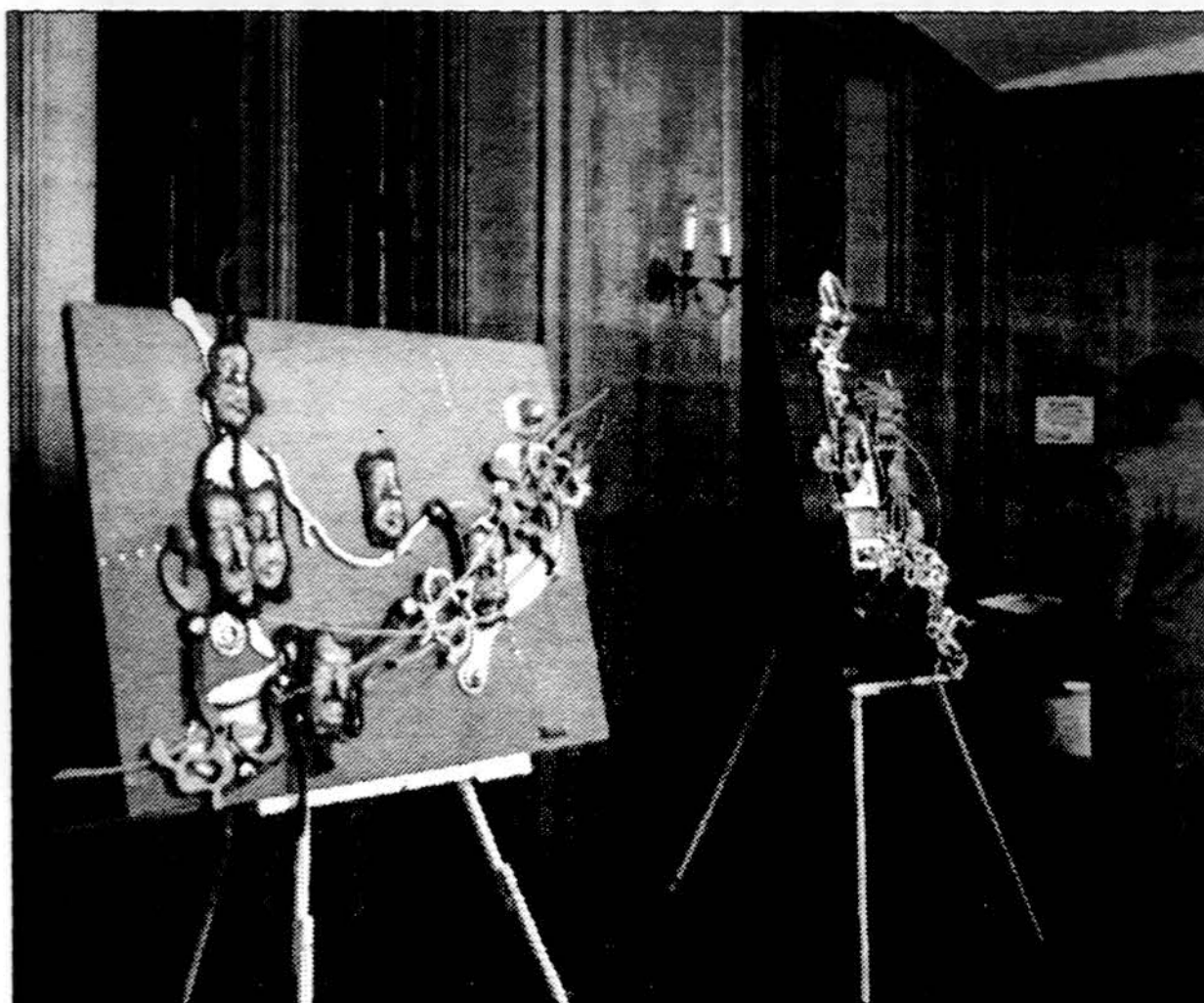
Atsiradę Plymouth kolonijoje Massachusetts valstijoje, ankstyvieji naujakuriai buvo ypač dėkingi vietiniam Amerikos gyventojui — indėnui Squanto, kuris pamokė juos kai kurių labai svarbių gyvenimiškų kasdinių darbų: kaip sužvejoti ungurį ir užauginti kukurūzus. Be to, jis pasitarnavo jiems kaip vietinis vertėjas, nes Squanto atsivertė į krikščionybę ir išmoko kalbėti angliškai, būdamas vergu Europoje. Be savo naujojo draugo nuoširdžios pagalbos, vargiai ar naujakuriai būtų išlikę gyvi Naujame Pasaulyje.

Plymouth naujakuriai pasiskyrė šventę tuojau pat po savo pirmojo derliaus nuėmimo 1621 m. Jie rudenį šventę garbindami Dievą, dalindamiesi maistu, puotaudami. Plymouth gubernatorius pakvietė Grand Sachem Massasoit ir Wampanoag gentis prisijungti prie jų šventimo. Tai patvirtina rastas įrodymas — užsilikę Plymouth dienraščiai. Naujakuriai vaišino bei linksmino vietinius amerikiečius indėnus ištisas tris dienas. Atsidėkodami bei atsilygindami kai kurie indėnai nudūmė į mišką, sumedžiojo 5 starnas ir įteikė jas gubernatoriui kaip dovaną.

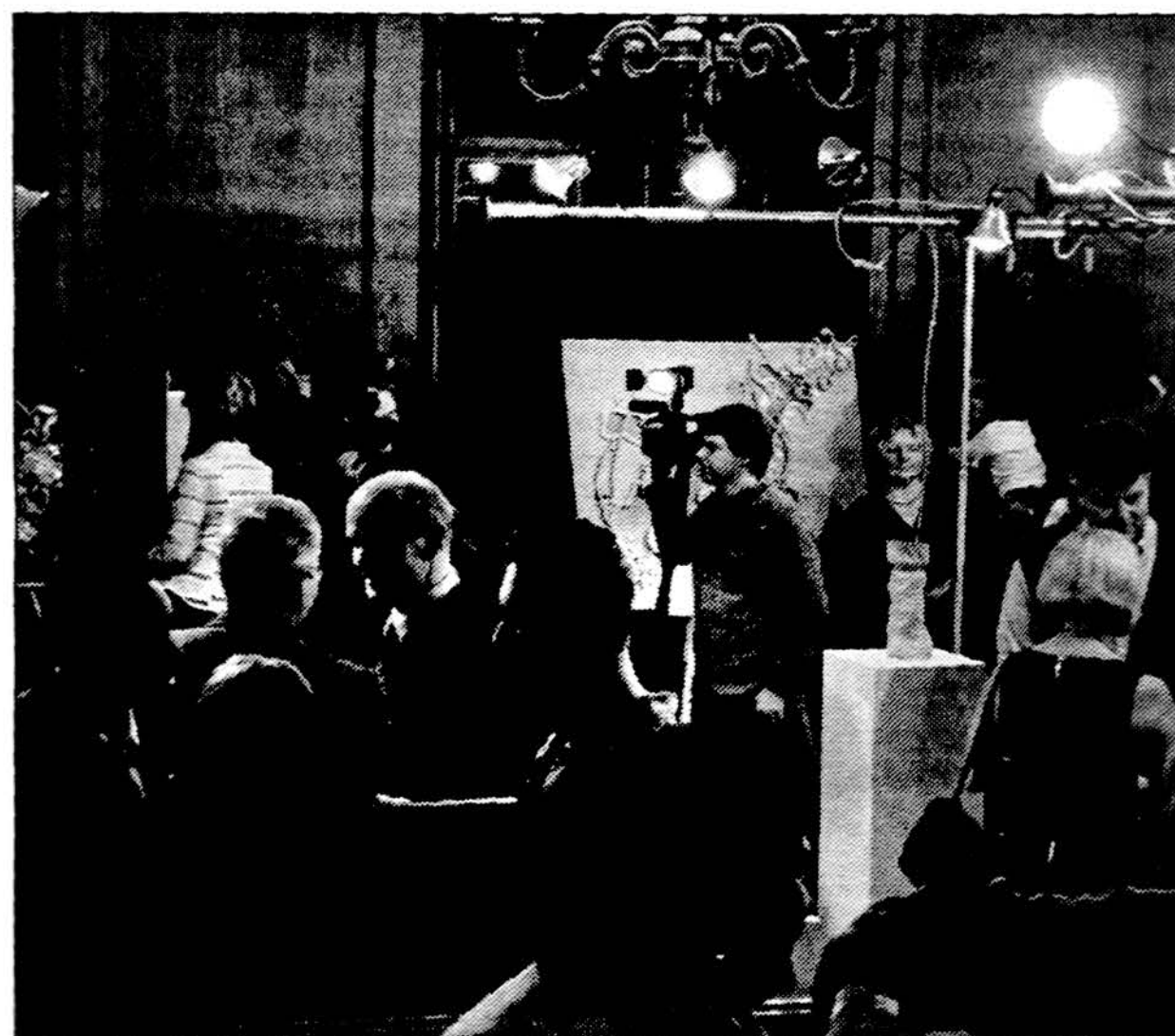
Pirmas mūsų susipažinimas su Padėkos diena įvyko Europoje. 1945 m. Hanau, Vokietijoje, amerikiečių zonoje išvietintųjų lietuvių stovyklos (3,600 asmenų) vadovas gavo iš vieno amerikiečių kapitono, tarnaujančio JAV kariuomenėje Frankfurt am Main, pakvietimą atvežti 10 vaikučių Padėkos dienai pas juos į namus. Vyrui esant vadovo pareigose, surinkome 10–12 vaikučių, UNRRA vadovams britams Mr. & Mrs. Heath parūpinus autobusiuką, nuvežėme mūsų atžalyną į svečius. Prie stalo, sujungę rankas, lyg grandine, sukalbėjome lietuviškai padėkos maldelę. Jauna žaliaakė gražuolė šeiminkė negalėjo atsistebėti vaikų mandagumu, kurie kiekvieną šeiminkę krustelėdžiai lydėjo „thank you“ (vargšeliai tik tiek žinojo angliškai, mūsų pamokyti). O vaikučių akys sekė niekad nematytą kalakutą, gardžiąvosi niekad neragauta saldžia bulve bei kukurūzais, iš Lietuvos pažįstamom spanguolėm, griežtimis, kitom daržovėm, įvairiais priedais priedėliais... Galop jie smaguriaavo niekad negirdėtą, neregėtą, nevalgytą moliūgo pyragą. Vaikams tai buvo ilgai atminty išlikusi šventė — puota, kasdien stovykloje tegaukiant žirniene sriubą, pieno bei kiaušinių miltelių, konservų maistą. Vaišingoji amerikietė įteikė kiekvienam vaikui dovanėlę — po krepšelį skanėstų, saldumynų.

Netekti tėvynės yra pati didžiausia nelaimė. Išsibarstę kaip Samuolio bitės po visas Š. Amerikos valstijas, mes, lietuviai, jungiamės su amerikiečiais Padėkos dieną dėkoti Visagaliui už suteiktas malones. Nešdami ilgiau nei pusšimtmetį gilų nenumaldomą tėvynės ilgesį, neblėstančią viltį ją matyti vėl nepriklausomą bei laisvą, tarsi mūsų pamiltos rašytojos Petronėlės Orintaitės žodžių lydimi su ja anksčiau kartodami: „Ir sušpaudžia sielą sopulio svajonė — / Šešupėlė miela taip toli... / Ties geltoni gluosniai ilgo kelio klonų / Ir žiemkenčio javo želmenys žali...“, o dabar vieningai melddami bei viltingai dėkodami kartu su Vincu Mykolaičiu-Putinu prasmingai jaučiame: „Vieniem — tu didvyrių palaiminta žemė, / Kitiem — tu nykštukų varginga tėvynė, / O man tu esi kaip smūtelis prie kelio, / Kur laukia keleivio malda ir nakvynė.“

Netikėtoje erdvėje pristatytas lietuvių menas

Nors senovinė salė su dideliais langais ir nebuvo pritaikyta kabinti paveikslus, organizatoriai pasinaudojo molbertais.

Parodoje netrūko šurmilio ir naujų pažinčių.

Parodos lankytojai įsiliejo į N. Aušrienės sukurtą penkių lietuvių menininkų darbų erdvę.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje lapkričio 17 d. visus pakvietė į jungtinį muzikos ir meno renginį „Lietuviškosios ekspresijos: nuo Vilniaus iki Čikagos“. Šiuo renginiu pamėginta išieiti iš Čikagos lietuviams jau įprastų meno erdvių, suburiant Gabrielių Alekną (fortepijonas), Kęstutį Stančiauską (kompozitorius, renginio muzikinės dalies režisierius) ir penkis vaizduojamojo meno atstovus: Norą Aušrienę, Alvydą Pakarklį, Alių Šepkų, Vidą Zimkų ir Algį Žuką.

„Lietuviškos ekspresijos“ neatsitiktinai pristatytos International House at the University of Chicago. Šis universiteto padalinys jau daugelį metų rūpinasi, kad aukštosios mokyklos studentai bei darbuotojai galėtų susipažinti su „karščiausiomis“ intelektualinėmis diskusijomis, kultūra ir menais iš viso pasaulio.

Nors ir kaip keista, jau kurį laiką šį žymų universitetą lietuviški renginiai aplenkė. Tai, kad mūsų kultūros pristatymas amerikiečiams yra neproporcingas lietuvių, gyvenančių Čikagoje, skaičiui, patvirtino ir renginio organizatorių atstovas International House koordinatorius Symon Ogeto. Daugelį lietuvių nustebino jo teiginys, kad palyginti su lenkais ar kitomis iš Rytų Europos kilusiomis etninėmis grupėmis, lietuviai dar neturi „nugludinto įvaizdžio“. Pats S. Ogeto prisipažino buvęs labai nustebintas, kad Čikagoje gyvena tiek daug lietuvių ir kad jie kuria tokio aukšto lygio meną. Vadinasi, „išėjimų iš savo kiauto“, kaip sakė vienas iš „Lietuviškų ekspresijų“ idėjos autorių Ramūnas Astrauskas, reikia daugiau.

Anot generalinio konsulo Čikagoje Arvydo Daunoravičiaus, University of Chicago pasirinktas dėl grynai amerikietiškos aplinkos ir gero šios mokslo šventovės vardo. „Norėjome surasti vietą, kuri turi gerą vardą, yra gerai žinoma ne tik lietuviams, bet ir Amerikos plačiajai visuomenei, kuriai mes ir norime pristatyti lietuvišką kultūrą. Lietuvių bendruomenė čia, Čikagoje, jau daugiau kaip šimtą metų yra dalis tos tarptautinės miesto bendruomenės. Per šiuos metus ji gerokai prisidėjo prie ekonominio regiono augimo“, — kalbėjo A. Daunoravičius.

Parodos meninės dalies kuratorė Nora Aušrienė pripažino, kad iš pradžių ją baugino mintis, jog dailininkų kūrinius teks eksponuoti tam nepritaikytoje salėje. Pasak jos, nors šimtmetis pastatas architektūriškai yra įdomus ir tinkamas, tačiau rengėjų pasiūlyta salė tiesiog nebuvo pritaikyta parodai. Problema buvo išspręsta nutarus paveikslus bei fotografijas sudėlioti ant molbertų, mat kabinti darbus ant sienų nebuvo galimybės.

Antrąją „Lietuviškų ekspresijų“ dalį sudarė muzikiniai pasirodymai. Pianistas Gabrielius Alekna atliko J. Adams, A. Šenderov, B. Bartok kūrinius. K. Stančiauskas kartu su muzikantų grupe improvizavo lietuvių liaudies muzikos kūrinių temomis, o programos pabaigoje prie jo prisijungė ir dainininkė Aldegunda.

Nors dauguma „Lietuviškų ekspresijų“ žiūrovų buvo lietuviai, apskritai lankytojų atėjo daug, nemažai iš jų — amerikiečiai. Norėtusi tikėtis, kad šio renginio sėkmė paskatins tiek konsulatą, tiek privačias iniciatyvas nepamiršti, kad net geriausius mūsų kultūros dalykus bei reiškinius, norint, kad jie pasiektų platesnę auditoriją, reikia sąmoningai garsinti ir reklamuoti.

Vladas Krivickas

Dr. Leono Kriaučeliūno mirties dešimtmetį minint

EDVARADAS ŠULAITIS

Daug mūsų tautiečių gerai pažinojo dr. Leoną Kriaučeliūną (1919-1997), kuris buvo ne vien tik veterinarijos gydytojas, bet ir visuomenės veikėjas, reiškėsis daugelyje organizacijų, be to, jis buvo žinomas kaip mecenatas, įvairių lietuviškų projektų rėmėjas. Šįmet, lapkričio 25 d., suėina jau 10 metų nuo jo mirties, kuri daugeliui buvo netikėta, nes pats dr. Kriaučeliūnas prieš tai atrodė gana tvirtai ir buvo galima tikėtis, kad jis sulauks šimto metų. Tačiau mirtis šį vyrą pakirto, sulaukusį 78-erių, pilną įvairiausių sumanymų, neatliktų darbų. Ne be reikalo mirties metinėms skirtoje monografijoje yra cituojami tokie poeto Stasio Santvaro žodžiai, taikomi dr. Kriaučeliūnui: „Svajojau užauginti ažuolų sodą, bet tepasodinau tik lieknų pušaičių alėją.“

Mirties 10-osios metinėms paminėti knyga „Tai mano Lietuva...“

Mūsų rankose – neseniai iš Lietuvos atkeliavusi stambi, 432 puslapių knyga, pavadinimu „Tai mano Lietuva...“. Jos antraštė skelbia „Dr. Leono Kriaučeliūno gyvenimas ir darbai“.

Šią gausiai iliustruotą monografiją sudarė jo nuoširdi gyvenimo draugė – žmona Irena Kriaučeliūnienė, kuri ir pati yra dalyvavusi lietuvių visuomeninėje veikloje.

Šios knygos puslapiuose atsispindi konkreti dr. Kriaučeliūno veikla įvairiose lietuviško gyvenimo srityse. Joje skelbiami jo rašyti straipsniai bei įvairiuose renginiuose skaityti pranešimai. Čia yra daug išsivijoję bei Lietuvos spaudoje skelbtų interviu. Šalia to randame nemažai rašinių, kurie yra paruošti žurnalistų, politikų bei bičiulių, gerai nušviečiančių daktaro darbus, jo neeilinius darbus, kurie tikrai yra verti didelio dėmesio.

Dr. Kriaučeliūno veikla buvo įvairialypė: profesinė (laimėjimai veterinarijos srityje), kultūrinė, visuomeninė ir mecenatinė.

Dr. Kriaučeliūnas daug dėmesio ir laiko skyrė Lietuvių tautininkų sąjungai (jis buvo ilgametis Amerikos lietuvių tautinės sąjungos valdybos pirmininkas, ypač rūpinęsis šios sąjungos leidžiamo savaitraščio „Dirva“ egzistavimu). Knygoje aprašomas ir sėkmingas šio laikraščio vėjus, kuris leido savaitraščiui toliau sėkmingai gyvuoti.

Taip pat knygoje rasime daug dokumentinės medžiagos, iš kurios paaiškėja, kad visų darbų pradininkas ir tęsėjas buvo ne kas kitas, o dr. Kriaučeliūnas.

Kaip knygos „Ižangos žodyje“ rašo žurnalistė Audronė V. Škiudaitė, „dr. Leonas Kriaučeliūnas buvo dažnai kviečiamas kaip įvairių renginių, ypač didelių, kur reikėjo ypatingos jėgos, ypatingų sugebėjimų ir didelio finansinio pajėgumo, organizatorius“. Ten pat skaitome: „Jis daugelį kartų rengė Vasario 16-osios minėjimus Čikagoje, žymiųjų asmenybių pagerbimus, kitas šventes. Jo rengiamoms šventėms ypatingumo suteikdavo ypatingi svečiai, kurie atkreipdavo ne tik lietuvių, bet ir

amerikiečių dėmesį. Jo renginiai visada būdavo pastebėti ir nušviesti ne tik lietuviškos, bet ir amerikietiškos žiniasklaidos (...)“.

Apie Kriaučeliūnų giminės medį

Idomią apžvalgą knygos pradžioje pateikia istorikė Danutė Jokimaitytė, rašydama apie Kriaučeliūnų giminės medį. Ten taip pat įdėta išsami dr. L. Kriaučeliūno biografija.

Visos knygos medžiaga buvo nuolat renkama dr. Kriaučeliūno žmonos Irenos Kriaučeliūnienės. Ji yra monografijos sudarytoja ir mecenatė. Knyga yra skiriama plačiajam skaitytojų ratui, bet joje medžiagos ras ir išsivijęs istoriją tyrinėjantys mokslininkai.

Monografijoje spausdinama daugiau kaip 250 nuotraukų, susijusių ne tik su dr. Kriaučeliūnu, bet ir su JAV lietuvių politiniu, kultūriniu gyvenimu. Čia taip pat galima rasti ir dokumentų.

Knygą spausdino „Standartų spaustuvė“ Vilniuje. Tiražas nedidelis – 500 egzempliorių (kaina nepažymėta). Šį leidinį skaitant atmintin įsirėžė daug svarbių minčių, gyvenimo patirties detalių. Jis ne vienam iš mūsų praplės akiratį, paskatins didesniems darbams.

Mirties sukakties minėjime – knygos pristatymas

Knygos „Tai mano Lietuva...“ oficialus pristatymas įvyks š.m. lap-

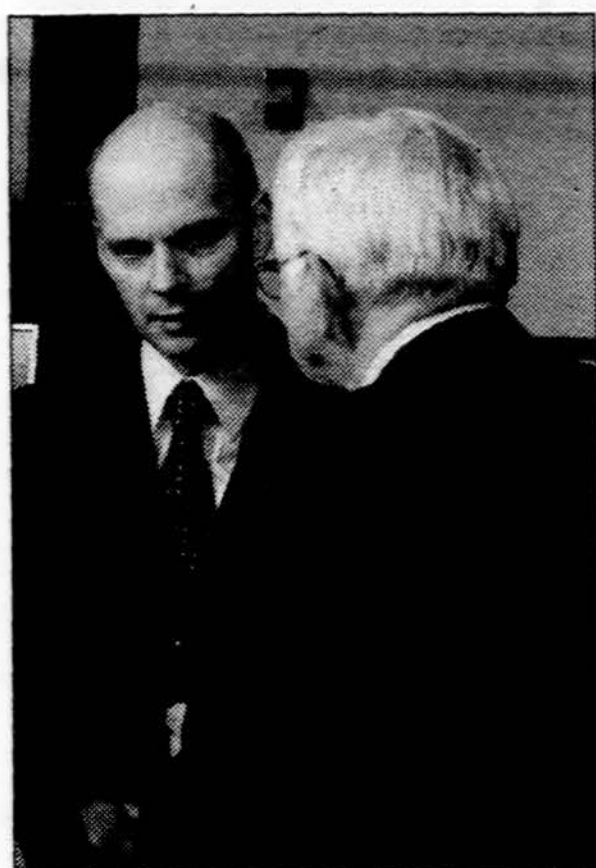
kričio 25 d. 12.30 val. po pietų Ateitininkų namuose, Lemont (IL). To sekmadienio ryte, 11 val., Pal. Jurgio Matulaičio misijoje įvyksiančiose šv. Mišiose taip pat bus prisimintas dr. Kriaučeliūnas.

Minėjimo metu apie neseniai išleistą knygą „Tai mano Lietuva...“ kalbės ir ją pristatys buvusi „Draugo“ dienraščio vyr. redaktorė Danutė Bindokienė. Ten pat mintimis apie dr. Kriaučeliūno plačią veiklą pasidalins „Amerikos lietuvių“ bendradarbis Bronius Nainys.

Nors dr. Kriaučeliūno jau nėra 10 metų, šis žmogus dar ilgai bus neužmirštas ne vien tik išsivijoję, bet ir Lietuvoje. Jo pinigais buvo rekonstruota Kauno Veterinarijos akademijos pastato dalis ir finansuota joje esanti technologija, įranga, aparatūra bei instrumentai. Ji pavadinta „Dr. Leono Kriaučeliūno klinika“.

Tad be reikalo dr. Kriaučeliūnas manė, esą jis per savo gyvenimą išsivijęs lietuviams bei Lietuvai padarė per mažai. Visi faktai rodo, kad jis tikrai užaugino ažuolų sodą, o ne tik lieknų pušaičių alėją. Tokių veiklių ir sumanių žmonių, kokių buvo prieš dešimtmetį Amžinybės iškeliavęs dr. L. Kriaučeliūnas, išsivijoję jau ne daug turėjome ir vargu ateityje ar daug jų turėsime.

Iš naujo prisimenant šią netektį, gili užuojauta dr. L. Kriaučeliūno šeimai, jo bendradarbiams, draugams, kurie vis dar liūdi šio didžiojo lietuviybės ažuolo, palūžusio audringuose gyvenimo sūkuriuose.

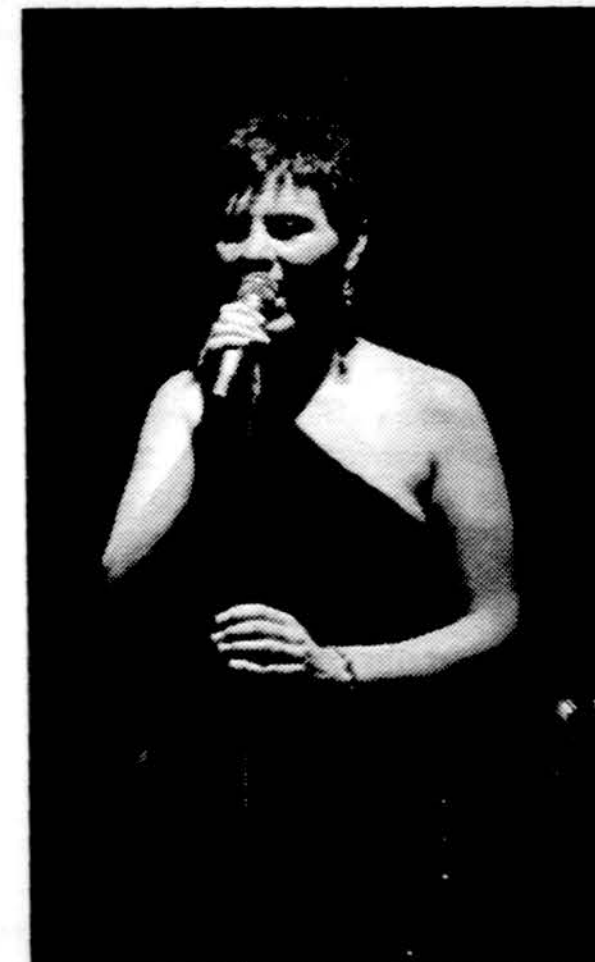
LR konsulas A. Daunoravičius.

„Dainavos“ ansamblio meno vadovas Darius Polikaitis.

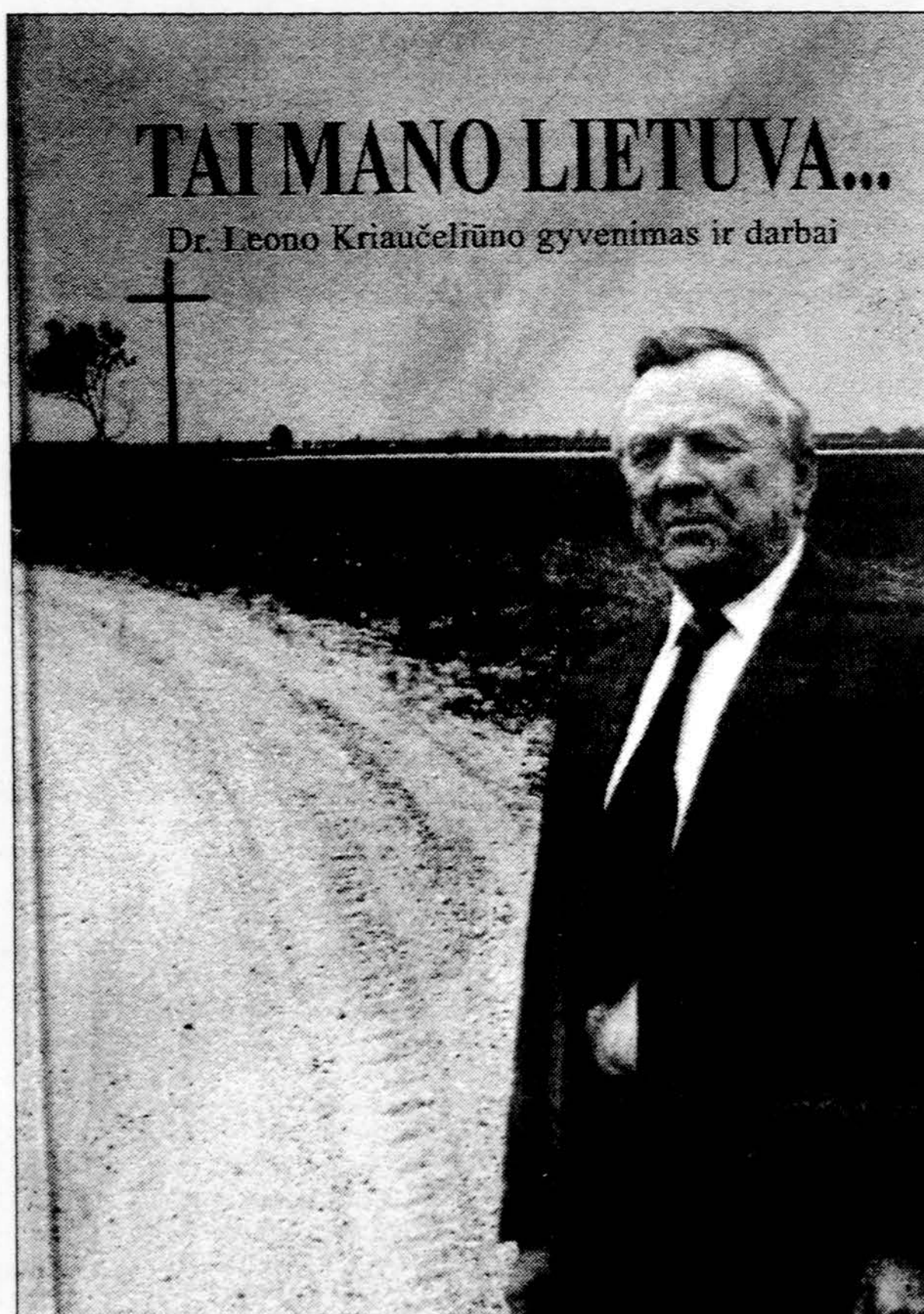

Fortepijonu skambino Gabrielius Alekna.

Programos pabaigoje prisijungė Aldegunda.

Joe Kulys nuotr.

Knygos viršelis.

Katedros aikštė – ne ta vieta, kurioje turėtų vykti komerciniai roko, populiarios muzikos koncertai.

Katedros aikštėje nebevyks triukšmingi renginiai

Vilnius, lapkričio 19 d. (ELTA) — Trečiadienį sostinės meras Vilniaus arkivyskupijos kurijoje įvyksiančiame susitikime su kardinolu Audriumi Juozu Bačkiu ir vyskupu Juozu Tunaičiu aptarė renginių Katedros aikštėje organizavimo klausimus.

Vilniaus arkivyskupijos vadovų nuomone, Katedros aikštė – ne ta vieta, kurioje turėtų vykti komerciniai roko, populiarios muzikos koncertai ar kitokie masinio pasilinksminimo renginiai.

Meras Juozas Imbrasas, pritarėdamas Jo Eminencijai A. J. Bačkui, sakė, kad renginiai šioje vietoje neturėtų būti komerciniai, taip pat neturėtų vykti pamaldų metu.

Susitikimo metu susitarta, kad ateityje išduodant leidimus organizuoti renginius Katedros aikštėje bus atsižvelgiama į arkivyskupijos nuomonę.

Taip pat nuspręsta, kad ateityje daugiau Katedros aikštės erdvės bus skiriama Kaziuko mugės svečiams ir amatininkams. Būtent čia XVII a. gimė Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero šventė, kuri XIX a. peraugo į mugę.

Gruodžio 1 d. Katedros aikštėje sostinės meras įžiebs Kalėdų eglę, vyks visai šeimai skirtas koncertas.

Numatoma, kad šventiniai fejerverkai į dangų šiemet kils ne iš Gedimino, bet iš Tauro kalno, praneša Vilniaus miesto savivaldybė.

Politinis finansavimas: ne drausti, o reguliuoti

Atkelta iš 1 psl.

Tačiau Lietuvoje dar neprivatizuota tiek daug vertingo nekilnojamojo turto, o vyriausybė tik pradeda spręsti energetinės priklausomybės nuo Rusijos problemas. Todėl tikėtis, kad verslininkai nerems politikų, politinių partijų bei jų rinkimų kampanijų, net jei tokia parama ir bus uždrausta, yra tiesiog juokinga. Ypač turint galvoje, kad politinio finansavimo priežiūros sistema, kai Vyriausioji rinkimų komisija atsako beveik už viską, yra labai silpna.

Taigi juridinių asmenų politinės finansinės paramos draudimas yra praktiškai neįgyvendinamas.

Be to, teisinė ir žmogiškosios prigimties logika diktuoja, kad pats draudimas automatiškai reiškia, jog jo pažeidimų bus, o lietuviškomis sąlygomis jų neabejotinai bus daug. Todėl geriau yra ne drausti, o reguliuoti. Žinoma, tinkamai reguliuoti.

Reikėtų trijų pagrindinių politinio finansavimo reguliavimo sąlygų.

Pirmiausia — kuo daugiau deklaravimo. Griežtai nustatyti laiku deklaruoti apie politinį finansavimą turėtų tiek finansinę paramą teikiantys fiziniai ir juridiniai asmenys, tiek ją gaunantys politikai ir partijos. Deklaruoti privalėtų ir politinę reklamą per televiziją ar per kitas žiniasklaidos priemones užsakantys politikai ir partijos, tiek politinę reklamą transliuojanti ar publikuojanti žiniasklaida. Tuomet nebūtų būtinos net maksimalios leistinų politinių fi-

nansinių išlaidų ir įnašų lubos.

Antra, turėtų būti sukurta veiksminga politinio finansavimo reguliavimo priežiūros baudų ir paskatų sistema, kuri ne tik priverstų, bet ir paskatintų politikus ir partijas, fizinius ir juridinius asmenis bei žiniasklaidą laikytis skaidraus politinio finansavimo taisyklių.

Trečia, reikėtų numatyti daugiau „politinių pinigų“ iš valstybės biudžeto. Žinoma, tai turėtų būti tinkamai paaiškinta visuomenei, chroniškai, bet vis dėlto pagrįstai nepasitikinčiai politinėmis partijomis ir politikais.

Artėjant 2008 m. Seimo rinkimams, politikai ir partijos, kaip ir prieš kiekvienus rinkimus, sukurs teikti su politiniu finansavimu susijusių įstatymų projektus, kad spėtų užsidirbti papildomų priešrinkiminių taškų.

2004 m. vasarą Seime buvo surengta tikra tokių įstatymų projektų mugė — jų buvo užregistruota dešimtims. Tačiau galiausiai 2004 m. rugpjūtį priimtas naujas Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės įstatymas iš esmės nieko nepakeitė.

Panašu, kad kol Lietuvoje nenusistovėjo verslo savireguliacijos ir valstybinio reguliavimo taisyklės, o vyriausybė neišsprendė energetinių šalių problemų, tol verslininkai galės be skrupulų „tampyti politikus už ūsų“, ir skaidresnio politinių partijų ir kampanijų finansavimo nebus.

Posėdžių salę svarbiu momentu politikai iškeitė į puotą

Vilnius, lapkričio 21 d. (BNS) — Stoti į žūtbutinę kovą su karu keliuose, o galbūt verčiau išlenkti taurę visko ar vyno?

Tokį galvosūkį antradienį nesunkiai išsprendė nemažas būrys Seimo narių, rašo „Lietuvos rytas“.

Tuo metu, kai posėdžių salėje buvo priimamos Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pataisos, daugelis politikų sugužėjo į gretą Seimo restorano esančią salę švęsti savo kolegų Artūro Skardžiaus 47-ojo gimtadienio.

Puotaujantiems Seimo nariams sekėsi geriau negu posėdžiaujantiems. Vaisės nuo stalų buvo nušluotos ir taurės ištuštintos maždaug per valandą.

Tuo tarpu posėdžių salėje įstatymo taip ir nesugebėta priimti — politikai susiginčijo, kas turėtų prižiūrėti eismą vietoj panaikintos kelių policijos.

Tarp svečių buvo ir Seimo vicepirmininkai — Darbo partijos atstovas Vydas Gedvilas bei valstietis

liaudininkas Alfredas Pekeliūnas, Audito komiteto pirmininkas konservatorius Donatas Jankauskas, Liberalų ir centro sąjungos, valstiečių liaudininkų, socialdemokratų frakcijų vadovai. Šalia politikų būriavosi kanceliarijos darbuotojai.

Priartėjus oficialiajai pietų pertraukai, daugelis politikų paskubėjo išsprukti į miestą.

„Buvo pietų pertrauka. Visokie renginiai toje salėje juk vyksta dažnai“, — dienraščiui teisinosi A. Skardžius.

Bet ar parlamentaras nesijautė nesmagiai vidury dienos švėsdamas gimtadienį, kai Seimo salėje svarstomas įstatymas karui keliuose malšinti?

„Taip, žinojau, kad tas įstatymas bus svarstomas, pats jam teikiau pataisų. Bet tų pataisų tiek daug, o ir tai buvo ne pirmas kartas, kai šis įstatymas buksuoja, todėl iš anksto buvo aišku, kad jis ir vėl greičiausiai nebus priimtas“, — konstatavo politikas.

V. Urmana įkūnys aistringąją G. Verdi Ameliją

Miunchenas, lapkričio 21 d. (ELTA) — Garsiausia operos pasaulyje lietuvi Violeta Urmanavičiūtė-Urmana rengiasi dar vienam savo svajonių vaidmeniui — scenos primadona dainuos Ameliją Giuseppe Verdi operoje „Kaukių balius“.

Bavarijos valstybinėje operoje Miunchene lietuvių dainininkė šiuo vaidmeniu debiutuos gruodžio 11 dieną, praėjus metams po garsiai nuskambėjusio V. Urmanos debiuto pagrindiniame vaidmenyje G. Verdi „Aidoje“ Milano „La Scala“ teatre.

V. Urmana praturtina savo repertuarą dar vienu ryškiu lyrinio soprano vaidmeniu. Amelijos partiją lietuvi atliko rugsėjį Florencijoje vyksiančiame „Kaukių baliaus“ koncertiniame pastatyme.

Bavarijos operoje „Kaukių baliaus“ spektaklis pastatytas pagal originalią G. Verdi kūrinio versiją — operos veiksmas vyksta Švedijos karaliaus rūmuose, kaip ir buvo sumanyta pirminiame librete. Švedijos karaliaus Gustavo III vaidmenį atliks meksikiečių tenoras Ramon Vargas, Amelijos vyro Ankarstriomo partiją dainuos italų baritonas Franco Vassallo.

Pasak V. Urmanos, operos pasaulyje Amelijos vaidmuo laikomas vienu sudėtingiausių ir aistringiausių, kurias yra sukūręs G. Verdi.

Operoje skamba dvi didelės Amelijos arijos, kurios laikomos išbandymu kiekvienai tikrai Verdi operų primadonai.

Soprano partijos viršūnės atsisiskleidžia ir Amelijos duetuose su Gustavu, kurį ji myli, nors negali mylėti, nes yra ištekejusi, o karalius — geriausias jos vyro draugas. Amelijos vaidmuo reikalauja ir jautraus bei psichologiškai pagrįsto aktorinio įsijautimo.

Premjeriniai „Kaukių baliaus“ spektakliai Bavarijos valstybinėje operoje Miunchene taip pat bus rodomi gruodžio 15, 18 ir 21 dienomis.

Du dideli V. Urmanos vaidmenys įamžinti dviejose naujose kompaktinėse vaizdo plokštelėse — vienoje iš jų „La Scala“ teatre įrašytas prem-

Violeta Urmana.

V. Urmanos internetinio puslapio nuotr.

jerinis spektaklis „Aida“, o šiemet išleistas Pietro Mascagni operos „Kaimo garbė“ spektaklio įrašas Madrido karališkojoje operoje, kurioje lietuvių dainininkė atlieka pagrindinį Santucos vaidmenį.

2007 metai V. Urmanai liks svarbūs ne tik pagrindiniais vaidmenimis didžiausiose pasaulio operos scenose, bet ir svarbiais tarptautiniais bei nacionaliniais įvertinimais. Šiemet dainininkei įteiktas Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) apdovanojimas, Lietuvą pasaulyje garsinanti solistė tapo „LT tapatybė“ apdovanojimų laureate, o dainininkės gimtasis Marijampolės miestas V. Urmanavičiūtei suteikė Garbės pilietės titulą.

Kitus metus lietuvių dainininkė pradės rečitaliu Drezdeno valstybinėje operoje, pavasarį dainuos Ledi Macbeth Milano „La Scala“ teatre, o rudenį V. Urmanos Ameliją spektaklyje „Kaukių balius“ turės progos išgirsti ir Madrido karališkojo teatro publika.

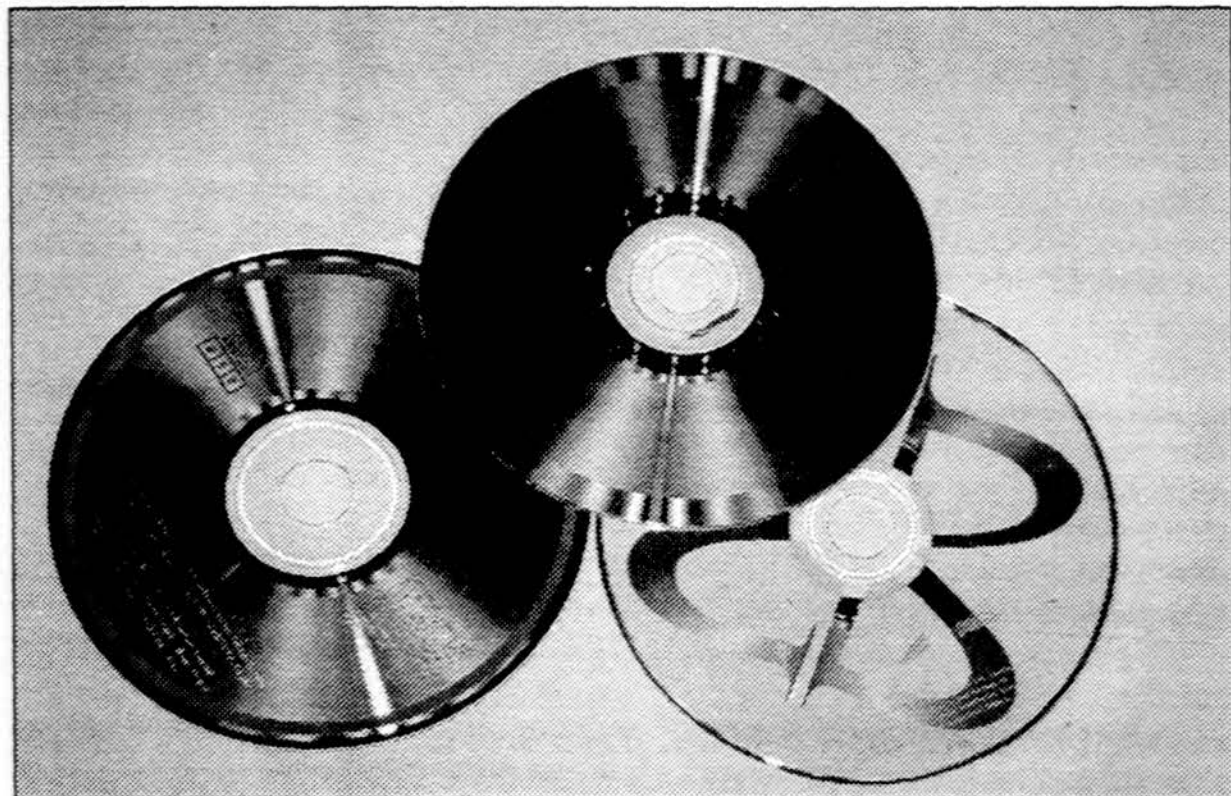
www.draugas.org
„Draugas“ internete

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Dingo maždaug 25 mln. britų slapti duomenys

Diskai, kuriuose saugoti duomenys, buvo apsaugoti slaptažodžiu.

Londonas, lapkričio 21 d. (AFP/BNS) — Britų pašte nepaaiškinamu būdu dingo slapti duomenys apie beveik pusę šalies gyventojų, ir trečiadienį vyriausybė bando susidoroti su šiuo skandalu.

Apžvalgininkai klausia, ar dar gali būti kas nors blogiau su problemomis susiduriančiam izdo kancelieriui Alistair Darling, kurio ramaus kompetentingumo reputacija sparčiai šlyja.

Pirmadienį izdo kancelieris jau buvo beveik priėjęs liepto galą — dėl krizės, susijusios su vyriausybės laidavimu už banką „Northern Rock“.

Antradienį jis apstulbino parlamentą pranešdamas, kad dingo 25 mln. britų, kurie gauna pašalpas už vaikus, privačių duomenų kopija.

A. Darling sakė, kad dėl „didžiulės, nedovanotinos klaidos“ dingo du diskai su duomenimis apie 7,25 mln. šeimų, įskaitant žmonių vardus, adresus, gimimo datas ir duomenis apie bankų sąskaitas.

Tokią katastrofišką klaidą padarė vienas žemesnio rango pareigūnas Jos Didenybės mokesčių ir muitų valdyboje (HMRC), kuris net nepasivargino jų išsiųsti registruotu paštu.

Laikraščiai buvo tiesiog sukręsti. „Stulbinančiu šios vyriausybės naujesio fiasko mastu neįmanoma pati-

kėti“, — redaktoriaus skiltyje rašo „The Sun“.

„The Guardian“ pirmajame puslapyje rašo: „Vyriausybė buvo priversta pripažinti fundamentaliausią valstybės išdavystę savo piliečių atžvilgiu“.

Nors pirmiausia kritikuojamas A. Darling, ne ką mažiau klievo ir ministrui pirmininkui Gordon Brown, kuris birželį paliko Finansų ministeriją ir vyriausybės vadovo poste pakeitė Tony Blair.

„Prieš šešias savaites, kai atšaukė rudens rinkimus, Gordon Brown aiškino, kad nors jo administracija pademonstravo kompetenciją, jis nori laiko jos vizijai išdėstyti. Vakar ... ministras pirmininkas turėjo prakeikti savo nedrąsumą“, — rašoma „The Daily Telegraph“ redaktoriaus skiltyje.

Minėti du diskai, kurie buvo apsaugoti slaptažodžiu, spalį pažeidžiant procedūras buvo išsiųsti kaip siuntinys Nacionalinio audito tarnybai.

Bankai buvo perspėti dėl bet kokios įtartinės veiklos sąskaitose, be to, perspėti ir vaikų pašalpų gavėjai. Šį reikalą tiria ir Scotland Yard.

Kol kas nėra jokių įrodymų, kad tie duomenys pateko į piktadarių rankas, sakė A. Darling.

Putin žada visišką Rusijos vadovybės atnaujinimą

Maskva, lapkričio 21 d. (AFP/Interfax/BNS) — Rusijos prezidentas Vladimir Putin trečiadienį pažadėjo „visišką vadovybės atnaujinimą“ per būsimus parlamento ir prezidento rinkimus.

V. Putin paragino savo šalininkus siekti pergalės ateinančiuose parlamento rinkimuose, kurie įvyks gruodžio 2-ąją, ir prezidento rinkimuose kovo mėnesį, kad būtų užtikrintas sklandus perėjimas.

Rusijos opoziciją V. Putin palygino su šakalais, norinčiais užsienio lėšomis destabilizuoti šalį.

„Mūsų oponentai vienodai nori matyti mus susiskaidžiusius. Kai kam norisi viską vėl atimti ir padalyti, o kai kam išvogti. Dabar į gatves išeis — pasimokė iš Vakarų specialistų, pasitreniravo gretimose respub-

likose ir pas mus pamėgins“, — sakė jis.

Tuo metu salėje pasigirdo šūkiai: „Neleisime“.

V. Putin į tai atsakė: „Teisingai“. „Šie žmonės, — toliau sakė jis, — gali viena, jeigu grįš į valdžią, — apipless, prisikims kišenės ir tai padarys ciniškai ir pasigroždami.“

V. Putin pažymėjo, kad „šiandien pas mus moko tie, kas dar prieš kokius 10-15 metų kontroliavo svarbiausias pozicijas vyriausybėje ir Federaliniame Susirinkime“.

Organizatoriai — judėjimas „Už Putin“ — sako, kad į renginį viename Lužnikų komplekso sporto statinių susirinko daugiau kaip penki tūkstančiai žmonių. Daugelis jų buvo apsirėnę marškinėliais su Rusijos simboliais arba su V. Putin portretais.

EUROPA

PARYŽIUS

Buvęs Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac trečiadienį buvo įtrauktas į teisminį tyrimą dėl nedėramo miesto lėšų naudojimo, kol jis ėjo Paryžiaus mero pareigas, pranešė jo advokatas Jean Veil. Tai pirmas žingsnis galimų kriminalinių kaltinimų link. Anksčiau trečiadienį J. Chirac antrą kartą nuo birželio mėnesio, kai jis paliko prezidento postą ir neteko neliečiamybės, apklausė teisėjas. J. Chirac neigia padaręs ką nors bloga, kol 1977-1995 metais ėjo mero pareigas. Byloje tiriami įtarimai, kad dešiniųjų rėmėjams Paryžiaus savivaldybės taryboje būdavo dalijami postai.

LONDONAS

Didžiosios Britanijos vyriausybė pritarė pasiūlymui statyti South Wales didžiausią pasaulyje biomasės elektrinę. Jungtinėje Karalystėje įsikūrusi „Prenergy Power“ pastatys 400 mln. svarų vertės elektrinę, kurioje elektros energija bus gaminama deginant medžio drožles. Elektrinės metiniai pajėgumai sieks 350 MW, apie 70 proc. tikslinės energijos gamybos iš atsinaujinančių šaltinių išieigos, kurią 2010 metams nustatė Wales Asamblėja. Naujoji elektrinė turėtų pradėti veikti iki 2010 metų. Kurą planuojama gauti iš šaltinių JAV ir Kanadoje.

BUKAREŠTAS

Prieš vyriausybės reformas ir tam tikrų linijų uždarymą protestuojantys Vengrijos geležinkelininkai trečiadienį šešioms valandoms nutraukė darbą, paralyžiuodami beveik visą nacionalinį traukinių tinklą. „Traukiniai sustojo visoje šalyje“, — trečiadienio ryte pareiškė Vengrijos geležinkelininkų profsąjungos vadovas Istvan Gasko. Protesto akcijoje, kuri buvo pradėta 6 val. vietos laiku ir apėmė 1,300 traukinių, dalyvavo apie 10,000 Vengrijos geležinkelio operatorių MAV darbuotojų. Streikuotojai taip pat protestuoja prieš sveikatos įstaigų privatizavimą ir naujas pensi-

jų taisykles, kurias planuojama įdiegti ateinančiais metais.

ROMA

Venecija šiemet tikisi sulaukti rekordinius 20 mln. turistų. Bent vienai nakvynei Venecijoje pasilikusių turistų skaičius šiemet jau pasiekė 8,7 mln., tuo tarpu per visus 2006 metus tokių buvo 8,2 mln., pareiškė miesto turizmo biuro atstovė Federica Durica. Nuo 2004 metų kanalais ir gondolomis garsėjančiame mieste nakvynių skaičius padidėjo daugiau kaip 30 proc., teigė ji. Pareigūnės teigimu, iki metų pabaigos mieste be nakvynės apsilankys dar apie 11-12 mln. turistų. Svečiai iš užsienio, kaip ir anksčiau, sudaro 80 proc. visų mieste apsilankančių turistų.

JAV

WASHINGTON, DC

Amerikiečių išlaidos benzinui per Padėkos dienos šventę šiemet sieks beveik 1,8 mlrd. JAV dolerių, prognozuoja tyrimų įmonė „Legg LLC“. Išlaidos šiemet bus 39 proc. arba beveik 520 mln. JAV dolerių didesnės negu pernai. Pasak tyrėjų, augimą daugiausia nulems naftos ir naftos produktų kainų pakilimas. „Švenčiant šiuo metų Padėkos dieną, amerikiečių išlaidos dėl didelių naftos ir benzino kainų bus daugiau kaip puse milijardo didesnės“, — teigia „Legg“ vadovas John Urbanchuk. „Tai pinigai, kurie nebus išleisti „Wal-Mart“ ar interneto parduotuvėse kalėdinėms dovanoms pirkti“, — pabrėžė jis. Vidutinės amerikiečių šeimos išlaidos kelionei į šeimos pietus Padėkos dienos proga šiemet bus maždaug 16,8 JAV dolerio didesnės negu pernai.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos prezidentas Vladimir Putin pareiškė, kad jeigu Rusijos ekonomika ir toliau taip sparčiai augs, Rusija per artimiausius dešimt metų pateks į pirmaujančių pasaulio ekonomikų penketuką. Kalbėdamas apie šalies ekonominę padėtį jis pabrėžė, kad bendrojo vidaus produkto augimas per aštuonerius metus sudarė 70 proc.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

KAD LIETUVIŲ KALBA NELIKTŲ APLEISTA

Dienraštyje „Drauge“ 8 d. laiškų skyriuje skaitau Jono Gibaičio nusišėbėjimą Šv. Kazimiero lietuviškų kapinių administratoriaus Petro Blekio pastangų stoka, kovojant su lietuviškų Šv. Kazimiero kapinių griovimu.

Atseit kapuose atsirado ženklai, kurie parašyti tik angliškai ir ispaniškai.

Dėkoju Jonui Gibaičiui. Tikėjau, kad daug lietuvių atsiras, kurie spalio 27 d. ta pačia tema skaitė „Draugo“ redaktorės Dalios Cidzikaitės parašytą straipsnį.

Redaktorės straipsnis vertas didelio dėmesio. Ji gavusi iš „Draugo“ skaitytojų pranešimą, jog rugsėjo 19 d. per „Čikagos aidą“ radiją kalbėjo Eleonora Wideikis, labai susirūpinusi atsiradusiu ženklu, deja, ne lietuvių kalba lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.

Tą pačią dieną rug. 19, Dalia kalbino E. Wideikis, kuri teigė, jog toks

kapinių administracijos poelgis sako viena, kad lietuviai yra pamažu išstumiama iš savo kapinių. Redaktorė Dalia savo straipsnyje primena mums neseniai pasibaigusį JAV LB XVIII Tarybos Oak Lawn suvažiavimą ir jame vykusias diskusijas apie lietuvių paveldo Amerikoje likimą. Sesijos dalyviai ragino lietuvių visoje Amerikoje būti akylesniems ir nelaukti, kol prie lietuviškų bažnyčių ar lietuviškų kapinių iškils nelietuviški ženklai, vos ne po to, kai sprendimas nepakeičiamas. Tai, ką Dalia Cidzikaitė kalbindama E. Wideikis iš jos lūpų girdėjo, pagrįstai varta mūsų dėmesio. Mano pasiūlymas būtų Čikagos bei apylinkių LB valdyboms į tai atkreipti rimtą dėmesį, nedelsti ir kreiptis į Šv. Kazimiero lietuvių kapų administraciją, reikalauti, kad kapuose, iškilus ženklu, neliktų apleista ir lietuvių kalba.

Ona Vencloviene
La Grange, IL

GYVOSIOS JUNGTIES BŪTINYBĖ

„Draugo“ kultūrinis priedas yra unikalus ir sveikintina, kad „Draugo“ leidėjai jo dar neatsisakė, vis randa jam redaktorius. Tačiau truputį nusivyliau straipsniu apie Strolių šeimą, kuris pasirodė „Draugo“ kultūriniame priede š. m. lapkričio 10 d. Daug iš jo tikėjau, nes tikrai ta šeima yra nuostabi.

Suprantu, kad kultūrinis priedas dabar redaguojamas Lietuvoje. Suprantu, kad pranešimo/straipsnio autorė gyvena Lietuvoje. Suprantu, kad priede straipsniai kartais spausdinami sutrumpinti, siekiant kuo daugiau įvairesnių straipsnių pateikti viename priede. Man nuostabu tai, kad šis straipsnis atrodė nei „žurnalistinis“, nei per daug „akademiškas“. Straipsnis, mano nuomone, kai kur yra paviršutiniškas, tarsi būtų paruštas remiantis tik raštieskais šaltiniais (santraukomis enciklopedijose). Juk Strolių šeimos nariai dar gyvi.

Šie laikai yra ne komunistų laikai — asmeninio ir elektroninio susisiektimo galimybių yra daug. Nejaugi straipsnio autorė nemėgino susisiekti su Strolių šeima, kurie dar gyvena Čikagoje? Faustas Strolia tikrai būtų galėjęs daugiau informa-

cijos parūpinti apie savo jauniausiąjį brolį, gal tada autorė nebūtų rašiusi, kad „nedaug kas žinoma“ ir pan.

Berods, „Draugo“ kultūriniame priede ar pačiame „Drauge“ kadaise buvo išspausdinti išsamesni straipsniai apie šios šeimos narius. Čikagiečiai bei JAV gyvenantys asmenys būtų galėję papildyti turimą informaciją, padėti autoriui per asmeninius kontaktus ir asmenis, kurie dirba ir gali prieiti prie Muzikologijos archyvo, Muzikų sąjungos ir pan.

Gal naująją kultūrinio priedo redaktorių reikėtų atsiųsti į Čikagą, kad ji galėtų susipažinti su dar egzistuojančiais šaltiniais, archyvais, organizacijomis, nes „Draugas“ leidžiamas Čikagoje ir jo kultūrinis priedas bei jame spausdinami straipsniai turėtų atspindėti gyvą išėvį, o ne vien būti paremtas raštieskais, „užfiksuotais“ šaltiniais, prieinamais Lietuvoje. Norime, kad „Draugo“ kultūrinis priedas liktų giminingas pačiam laikraščiui, kuriame jis pasirodo... Šio straipsnio atveju ta gyva jungtis nebuvo jaučiama nei iš straipsnio autorės, nei iš tą straipsnį priede patalpinusios redaktorės.

Ramunė Kubiliūtė
Evanston, IL

GERIAU BRITAI NEGU RUSAI

Smalsumo vedina skaičiau Aleksandro Vitkaus vedamąjį, „Singapore — pavyzdys Lietuvai“. Dėmesį patraukė antraštė. O straipsnis pažadino itin malonius prisiminimus, sukaupus tos puikios salos mieste — valstybėje prieš 35 metus. Laki vaizduotė piešė purviną uostą, slampinėjančius jame jūreivius, „šlifuojančius“ gatvės moteris, narkotikų pardavėjus. Kur tau! Didmiestis švarutėlis, lyg kristolinė stiklinė. Anot vienos bendrakeleivės britės, „gatvės, kaip išlaizytos“. Mieste įvesta ir griežtai įgyvendinta švaros tvarka su kieta bauda — numesi gatvės popiergalį — sumokėsi 250 JAV dol. — tuomet 500 singaporiškų dol. (dabar 1 JAV doleris = 1,4499 SGD). Taip miesto vadovybė palengvindavo piliečių bei turistų kišenes daug sakančiu šūkiu: „Tau jos (popieriaus skiautelės) nereikia — juo labiau nereikia jos (šiukšlės) nei mums!“

Turistus stebino anuomet savotiškai keistas, niekur pasauly negirdėtas įstatymas. Šeimoje gimęs trečias kūdikis buvo apdėtas nemažu mokesčiu. Anais laikais mažame valstybės plote (272 kv. mylių arba 704 kv. km) buvo baimintasi pernelyg didelio gyventojų prieauglio. Koks paradoksas! 2004 m. antru kartu lankantis Singapore, tas įstatymas ne tik kad negaliojo, bet dar ir kuliavė apvirto. Kai valstybėje sumažėjo kūdikių gimstamumas (blogybė, pasireiškus visame pasaulyje), vyriausybė įvedė įstatymą, raginantį jaunas šeimas turėti daugiau vaikų.

Dabar Singapore 3,6 mln. gyventojų. Kiekviena okupacija atneša kraštui priespaudą, kaip mūsų pasakėčia vaizdžiai nusako, jog tautai „grandinė ant kaklo ir pančius palieka“. Tačiau vis dėlto yra didelis skirtumas, koks yra paveręjo kultūros, civilizacijos lygis. Didžioji Britanija visada stovėjo daug aukštesnėje kultūros, civilizacijos pakopoje nei rusai. Užtat ir tautos, vienos ar kitos šalies paverętos, pagal mūsų žilagalvių išminčių posakį „su kuo sutapsi, tuo ir pats patapsi“, apsitrindavo vieno ar kito krašto kultūros, civilizacijos dulkėmis. Štai, pvz., Bahamas sala, atsiskyrusi nuo britų 1973 m., 1979 m. ten man atostogaujant gyrėsi bemaž neturinti didelių nusikaltimų. Didžiausias nusikaltimas, kai išgėręs pilietis (gyventojai juodaodžiai) buteliu taškėli savo sėbui per galvą.

Kita puiki britų valdoma sala — Bermuda — oficialiai vadinama Didžiosios Britanijos teritorija, amerikiečių mėgiama per ištisus metus kurortas, pavyzdinčiai klesti kultūriškai ir ekonomiškai. Turistus žavi

ne tik rausvi (nuo koralų) paplūdimiai, bet ir net lapkritį — gruodį maudyklės jūroje, pagirtina švara, britų tvarka. Puikus mandagumas! Sostinėje Hamilton įlipus į miesto autobusą, motina liepė savo vaikui užleisti man vietą. O į autobusą įėjusi uniformuota mokinė (sniego baltumo palaidinukė) padėjo suvyniotą sumuštinį prie vairuotojo, o išeidama jį pasiėmė.

Arba vėl — Barbados sala — 1966 m. nepriklausoma nuo britų, dar ir dabar tiesiog kvepia britiškai, besidžiaugdama aukštu pragyvenimo lygiu ir gyventojų (juodaodžių kaip ir Bermuda) aukštu raštingumo lygiu, tai atvėrė mums, turistams, vadovas.

Grand Cayman sala — Britų užjūrio teritorija — tikras britiškas žemčiūgas! Ir vėl toji pavyzdinčioji švara, britų tvarka, be nusikaltimų. Važiuojant miesto autobusu su vietiniais gyventojais patiko jų elgesys, mandagumas. Vienas Kanados lietuvis ten nusipirko butą.

Grįžtant prie Singapore, verta paminėti vietą, kur tradiciškai šiukšlinama. Tai garsiamie puošniame Raffles viešbuty, vadinamame „landmark“, Long bare. Raffles pavadinimas Sir Stanford Raffles vardu, laikomu Singapore tėvu, miesto įkūrėju — vienas garsiausių britų, išplėtusių Britų imperiją. Raffles kolonijinio stiliaus, įsteigtas 1887 m., atnaujintas 1991 m. (160 mln. SD); 1987 m. vyriausybė paskelbė jį Tautiniu paminklu.

Esant Singapore, būtina išgerti Singapore Sling — Raffles viešbuty išrastą kokteilį. Prabangiam didingos architektūros pastate balto marmuro grindis dengiančiais persiškais kilimais Long bare svečiai siurbia S. Sling, lukštendami žemės riešutus, o lukštus mesdami ant grindų. Tokia toji tradicija (S. Sling sudėtis — aukštoje stiklinėje — degtinė (gin), vyšnių konjakas, benediktinas + soda; dabar dar prideda ananasų ir citrinos sulčių). Raffles lankėsi daugybė žymybių: garsūs rašytojai, karalienė, prezidentas, filmų žvaigždės: Rudyard Kipling, W. Somerset Maugham, karalienė Elizabeth II, George H. W. Bush, Noel Coward, Elizabeth Taylor, Ava Gardner, Charlie Chaplin, Jean Harlow, Michael Jackson ir kt.

Mūsų nelaimei, rusai ilgu Lietuvos pavergimu paliko siaubingai daug blogybių: girtuoklystę, bedievybę, nusikaltimus, kraupų žmonių negerbimą, keiksmažodžių, žmogiškumo nepaisymą, tiesiog sugrauždami sąžinę ir daugiau. Visa tai užtrunka daug laiko nusikratyti, dvasiškai pagyti.

Stasė E. Semėnienė
Baraboo, WI

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname. Jūsų laiškus laukiame redakcijos adresu arba elektroniniu paštu: redakcija@draugas.org

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

REKNUITE DRAUGO FONDA - RUPINKITE DRAUGUI!

Mano laikraštis
Kasdieninis
Nuolatinis
DRAUGAS

LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJAI MONTREAL 100 METŲ

Pirmoji lietuvių parapija Kanadoje

PETRAS ADAMONIS

Nr. 7

Organizavo aukų rinkimą, su-ruošė lietuvių pamaldas ir pikniką ant Mount Royal kalno netoli mažosios šv. Jozapo bažnyčios (tuo metu dar nebuvo didžiosios bazilikos – oratorijos). Gauta pajamų 47.25 dol., o vienuoliai sulpicijonai paaugojo bažnyčios statybai 100.00 dol. Buvo gauta aukų ir iš kitų Kanados vietovėse gyvenančių lietuvių.

1914 m. gegužės mėn. 30 d. buvo paduotas prašymas Montreal arkivyskupijai dėl leidimo bažnyčios statybai. Leidimas buvo gautas 1915 m. gegužės mėn. 13 d. Tuojuoju buvo sušauktas parapijiečių susirinkimas ir parodyti bažnyčios planai. Plansi buvo maždaug senosios St. Eusebe prancūzų bažnyčios kopija, pridėdant klebono sumanymu lietuviškos architektūros elementus tokius kaip bokštą ir varpinę. Planą paruošė architektas M. J. H. Caron. Bažnyčios statyba buvo sutarta su statybininkais Anthime Valin ir Georges Bail už 19,000 dol. Laikantis visų statybinių normų bažnyčios statyba būtų kainavusi gal net ir dvigubai, bet, sutarus su miesto inspektoriumi M. J. Normand, reikalavimai buvo sumažinti (tai vėliau atsiliepė pastato nestabilumui.)

Klebonas Vyšniauskas „La Patrie“ laikraštyje parašė viso puslapio straipsnį apie Montreal lietuvių, nurodymas, kad Montreal gyvena 15,000 lietuvių, sąmoningai padidindamas skaičių dėl stipresnio išpuolio, kad jie ruošiasi statyti savo bažnyčią ir jau turi surinkę 7,000 dol. Aprašė Lietuvos istoriją. Statybos darbų pradžią tenka laikyti 1915 m. spalio mėn. 23 d., kada statybininkams buvo išmokėti pirmi 2,076.00 dol. Pradėjus bažnyčios statybą klebonas informavo Montreal arkivyskupą laišku su 531 parapijiečių parašais. Nors Montreal arkivyskupas buvo palankus lietuvių parapijos steigimui, bet pinigų bažnyčios statybai neskyrė. Klebonas lankydams parapijiečius ir rinkdamas aukas surašė lietuvių, kurie sutiko prik-

lausyti prie šv. Kazimiero parapijos – viso 324 šeimos.

Klebonas Vyšniauskas savo raštais pristatė lietuvių Kanados vyriausybei, Anglijos parlamentui, Montreal miestui, kad lietuviai yra tauta su savo sena istorija ir nieko bendro neturi su lenkais ir rusais.

Bažnyčios statyba vyko per 1916 metų žiemą ir pavasarį. Balandžio mėn. jau buvo galima naudoti pamaldoms. Montreal „The Evening News“ 1916 m. balandžio 10 d. rašė: „Jo prakilnybė arkivyskupas P. Bruchesi vakar iškilmingai pašventino lietuvių bažnyčią, kuri randasi 720 Parthenais St. Šis naujas pašventintas pastatas, yra pirmoji lietuvių bažnyčia Kanadoje, kuri kainavo apie \$35,000. Montrealio lietuvių kolonija susideda iš 2000 asmenų, kurių dauguma yra iš darbininkų klasės. Parapijos klebonas yra kun. J. Vyšniauskas.“ Tuometinis komiteto narys Antanas Sakalas yra pasakojęs, kad statybos metu klebonas daug laiko praleisdavo prie statybos apsilvėkės darbo rūbais, guminiiais batais, apžiūrėdamas, kaip vyksta statyba. Net statybininkai stebėjosi – tokio kunigo jie dar nebuvo matę. Pirmoji bažnyčia buvo medinė, iš lauko apmūryta plytomis, bažnyčios gale buvo klebonija. Pastatas yra su aukštu sklepu, kuriame buvo įruožta parapijos salė.

1916 m. gegužės mėn. 25 d. savoje bažnyčioje buvo iškilmingai su apvaikšiojimais švenčiama Dievo Kūno šventė. Oficialus bažnyčios šventinimas ir oficialus paskelbimas šv. Kazimiero parapija (nes ankščiau veikė kaip misija) įvyko vyskupo J. Molan 1916 m. rugpjūčio mėn. 20 d.

Kadangi nebuvo surinkta pakankamai pinigų bažnyčios statybai, teko skolintis: iš Mlle J.P. Desmarchais 10,000.00 dol., Caddy & McCrory 1,125.00 dol., Villeneuve Co. 1,780.00 dol., šv. Kazimiero draugijos 500.00 dol. ir privačių žmonių, daugiausia parapijiečių, 11,948.00 dol. Buvo mokama 3-5-6 proc. palūkanos.

Bus daugiau.

Parapijos gegužinė-piknikas Mount Royal kalne 1914 m. birželio mėn. 5 d.: daug žmonių ir jaunimo.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, suželdimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.Illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Laiškai, nuomonės, komentarai

SEPTYNI LIETUVOS STEBUKLAI

Noriu atsiliepti į Romualdo Kriaučiūno pasiūlytą tikrai įdomią temą – išrinkti septynis žmogaus ir gamtos išpuodingiausius kūrinius Lietuvoje.

Aš siūlyčiau: 1. Kuršių nerija, 2. Vilniaus senamiestis su Aušros vartais, 3. Trakų pilis su ją supančia gamta, 4. Kryžių kalnas, 5. Šv. Onos, Šv. Petro ir Povilo ir kitos Lietuvos

bažnyčios, 6. Puntukas Anykščiuose, 7. Pažaislio vienuolynas.

Surašiau tuos, kurie mane žavi ir kuriuos pati pažįstu. Dar įtraukčiau tą Lietuvos vietovę, kur nuo kalno atsiveria septynių ežerų vaizdas. Ten nesu buvusi, bet iš pasakojimų atrodo tai nuostabus reginys.

Rasa Morkevičiūtė
Boston, MA

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS IR JO STEBUKLAI

Romualdas Kriaučiūnas yra visuomenininkas, keliautojas ir gabus žurnalistas. Jis savo straipsniu „Draugo“ dienraštyje išjudino skaitytojus apie Lietuvoje esančius pasigėrėjimo vertus statinius, juos pavadinęs stebuklais. Daugelis skaitytojų reagavo teigiamai ir dar pridėjo savuosius stebuklus. Atsakymuose neteko pastebėti keliamo klausimo, kodėl paminėti daiktai, pastatai yra vadinami stebuklais?

Daugumai katalikų ir bendrajai visuomenei, stebuklais yra laikytini tik antgamtiniai reiškiniai, neįvykstantys normaliomis sąlygomis. Visi kiti laikytini žmonių sukurtais statiniais, pareikalavusiais daug išminties, sugebėjimo ir išteklų.

Jais reikia gerėtis, didžiulius ir atiduoti kūrėjams prideramą pagarbą, bet nelaikyti jų stebuklais.

Antanas Pauzuolis
Čikaga, IL

SIŪLO DARBA

MACHINIST – NEAR DOWNTOWN

Manufacturing company near downtown Chicago needs Rotary Transfer Setup Machinist. Related experience required. Job requires own tools, ability to read prints, use shop measuring instruments, know Quality Control procedures, experience with supervising machine operators. \$20+/hr. Email resume to hr@wsflab.com, fax to 312-666-8597, or apply at 701 W Erie St. Chicago.

MACHINIST SUPERVISOR – RIVER NORTH

Manufacturing company in downtown Chicago needs Secondary Operations Supervisor with experience setting up various machines. Must have own tools, ability to read prints, use shop measuring instruments, know Quality Control procedures, experience supervising machine operators. \$18-\$22/hr. Basic math skills, proficiency reading/writing English a must. Email resume to hr@wsflab.com, fax to 312-666-8597, or in person at 701 W Erie St. Chicago.

Experienced Male & Female Live-in CNA or Home Health Aide needed.

Must have valid proof to work in the United States.
Must speak English & Drive.
312-648-1565

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

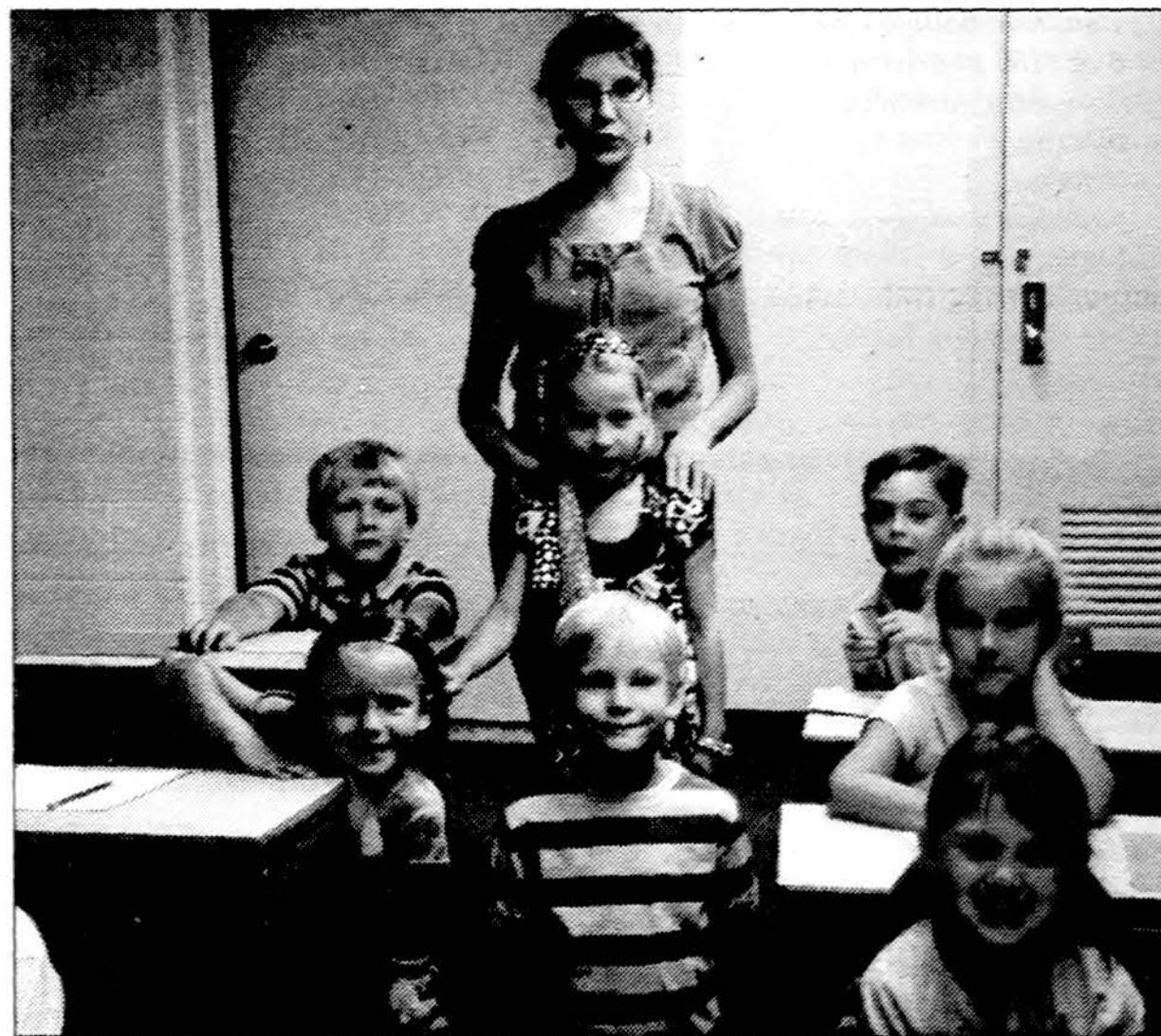
„DRAUGO“ lietuviškai

Redaktorė Laima Apanavičienė

DETROIT „ŽIBURIO“ LITUANISTINĖ MOKYKLA

„Žiburio“ klasė – mokytojos Laura Čivinskaitė, Diana Jankutė, Diana Karvelytė ir Liana Šontaitė.

Pirmos klasės mokytoja Kristė Zombor su mokiniais.

Ketvirtos klasės mokytoja Jūratė Žindulienė su savo mokiniais.

RAMINTA VILKIENĖ

Ruduo pagavęs pagreitį įsibėgėja. Taip kaip ir įsibėgėja mokslo metai Detroit „Žiburio“ liuanistinėje mokykloje. Vis žvarbėjantis ir stiprėjantis vėjas sklaido, šnarina auksinius lapus. Tačiau ne tik vėjo blaškomų lapų šnaresį gali girdėti suklusęs – šnara sklaidomų sąsiuvinų ir knygų puslapiai. Byra, lyg sunokusios gilės nuo ąžuolo, lietuviški žodžiai iš vaikiškų lūpų, kartais tariami nedrąsiai – kad tik nesuklysciau. Ir pagautas tų paslaptinių rudens garsų, pats mintimis nukeliauji į vaikystės lankas.

Šiais mokslo metais „Žiburio“ liuanistinėje mokykloje mokosi 75 mokiniai. Turime ir „Žiburėlio“ klasę, kurioje mokosi patys mažiausieji – 3-6 metų vaikučiai. Ši klasė yra pati gausiausia – joje net 19 mokinių. Labai džiugina tokia vaikučių gausa, šie mokinukai – mūsų lietuviškos parapijos ateitis. „Žiburėlio“ klasės mokinukus moko mokytojos: Laura Čivinskaitė, Diana Jankutė, Diana Karvelytė ir Liana Šontaitė.

1-8 klasės – vienos gausesnės, kitos mažiau, bet visose jose mokosi energija trykstantys vaikai, nestokojantys nei noro kuo daugiau išmokti, nei noro pasidaryti. Šeštadienis jiems ta diena, kada ankstų kėlimasi iš šiltos lovos atperka susitikimas su visą savaitę nematytais draugais. Pasibaigus pamokoms tų draugų negali išskirti. Pamokų metu nebuvo laiko padūkti ir išsikalbėti. 1-8 klases moko: Kristė Zombor, Žydrone Gabrielienė, Diana Tukienė, Jūratė Zindulienė, Jurgita Atanaskovskė, Judita Kanopsky, Aušra Bidvaitė ir Eglė Garbenis.

Lituanistinę mokyklą „Žiburyš“ lanko ir tie vaikučiai, kurių tėveliai šeimose nekalba lietuviškai, bet nori išlaikyti lietuvišką kultūrą, papročius ir pamokyti vaikus lietuvių kalbos. Mažesnieji mokosi „Liepsnelės“ klasėje, kurioje mokytoja Lisa Barauskienė, Kristina Juškaitė ir Dalia Zubrickienė. Besimokančiųjų lietuviškai klasės mokytoja – Vilija Matvekienė.

Bet... kokia liuanistinė mokykla būtų jei joje neskambėtų lietuviška daina, nebūtų šokami lietuviški šokiai ir mažose širdelėse nebūtų skiepijama meilė Dievui ir Tėvynei. Tikybos pamokas veda Dievo Apvaizdos parapijos valdytojas, kun. Ričardas Repšys, dvasininkas, kuris randa kelią į vaikų širdes.

Lietuviškas dainas kartu su savo mokiniais traukia ir visada visus gera nuotaika užkrečia muzikos mokytojos Ina Hudson ir Simona Gavrilenko. Šokių pamokas jau ilgus metus praveda nenuilstanti Lelė Viskantienė. Nors iki ateinančios vasaros Los Angeles vyksiančios XIII Pasaulio lietuvių šokių šventės dar labai daug laiko, „Žiburio“ liuanistinės mokyklos mokiniai jau pradėjo ruoštis šiai šventei.

Nusikalsčiau nepamirėjusi, jog Detroit „Žiburio“ liuanistinė mo-

Mokyklos vedėja Vida Pekorienė.

R. Vilkienės nuotr.

kyklai jau treči metai iš eilės vadovauja energinga vedėja Vida Pekorienė. Jos vadovaujama mokykla dirba sklandžiai. Kartu su mokyklos vedėja ruošiant šventes petis į petį dirba ir tėvų komitetas, kuriam šiais mokslo metais vadovauja Vida Oren-tienė, Jūratė Rolando ir Vilma Gri-gonis.

Neseniai tėvų komitetas mokyklos vaikams suruošė nuotaikingą Halloween šventę. Vaikai ir net mokytojos į pamokas rinkosi pasipuošę kaukėmis ir kostiumais. Pamokos baigėsi valanda anksčiau ir vidurdienį prasidėjo Halloween šventė. Vyko kaukių paradas, buvo apdovanotos gražiausios kaukės. Bet ar galėjai išrinkti pačią gražiausią princesę ar raganaitę, kai jų tiek šmirinėte šmirinėjo aplinkui? O ir berniukai savo kostiumais ir išradingu mu mergaitėms nenusileido. Vaikai gausiai prisilaidinavo, prisikirto iki soties picos, pozavo fotografams ir dar ilgai nenorėjo skirstytis namo. Ši šventė nebūtų įvykusi be nuoširdaus tėvų komiteto ir mokyklos mokytojų darbo bei vaikų tėvėlių aukų ir saldinių.

Kita šventė, kuriai jau dabar aktyviai ruošiamasi – mokyklos Ka-

Jonas Ulcinas.

lėdų eglutės šventė. Vaikai mokosi Kalėdinių giesmių ir dainų. Peržiūrėti turimi šventiniai kostiumai ir ruošiami nauji. Paskelbta „fantų“ Kalėdinei loterijai rinkliava. Šventės metu mokykla skelbia lėdų vajų mokyklai išlaikyti. Tai viena tų švenčių Detroit Dievo Apvaizdos parapijoje, kuri sutraukia didelį būrį svečių iš visų Detroit apylinkių. Ir net Kalėdų senelis nepasididžiuoja į ją atvykti, suteikdamas daug

džiaugsmo mažiesiems. Taigi, jeigu gruodžio 16 dieną, sekmadienį, Jūsų rogės, apkabinėtos Kalėdiniais skambalėliais, sliuogs pro šalį, atvykite pas mus į nuotaikingą Detroit „Žiburio“ lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutės šventę. Ir tada ne tik „Draugo“ puslapiuose paskaitysite, bet ir savo akimis galėsite pamatyti, kokie šaunūs, sumanūs ir išradingi yra mūsų lietuviškos mokyklos mokiniai.

Spalio 27 d. Detroit „Žiburio“ lituanistinės mokyklos vaikučiai linksmai atšventė „Halloween.“ Iš kairės: Ignė Savickaitė, Gabriela Atanaskovskė, Monika Žindulytė, Karisa Barauskaitė.

Iš kairės: Olivia Duobaitė, Kipras Blaževičius, Paola Nardone.

Kęstučio Sontos nuotr.

Mūsų stalui

Patiekalus pagardinkite garstyčiomis

Garstyčios gaminamos iš garstyčių grūdelių, juos smulkinant arba sumalant į miltelius. Mes pripratę vartoti garstyčių pastą – ja skaniname dešreles, dešrainius, virtą ar keptą mėsą. Tačiau jas galima naudoti ruošiant patiekalus, tuomet mėsa tampa trapesnė, pasidengia skania plutele. Garstyčios gali būti įvairaus stiprumo – tiek švelnios, tiek aštrios. Ypatingos Dižono garstyčios – jos aštresnės ir mėgstamos prancūzų, italų, jos labiau tinka prie ant grotelių keptų mėsos, dedamos į įvairius padažus.

Štai keletas receptų su garstyčiomis.

Kepsnys su svogūnų plutele

Šiam patiekalui reikės:
1.10 lb (500 g) kiaulienos nugarinės,
0.88 lb (400 g) svogūnų,
0.53 oz (15 g) sviesto,
1 šaukšto baltos vynuogės acto,
5 oz (150 g) grietinės,
3 šaukštų garstyčių,
pipirų,
druskos,
paprikos miltelių.

Svogūnus smulkiai supjaustyti, keptuvėje pakaitinti sviestą, jame pakepinti svogūnus, supilti actą ir pakaitinti, kol skystis išgaruos, įmaišyti grietinę, garstyčias, paskaninti pipirais, druska, truputį cukraus, nukelti nuo viryklės, atvėsinti. Mėsą supjaustyti 0,8 in (2 cm) storio gabalais, truputį pamušti, pabarstyti druska, pipirais, paprikos milteliais, iš abiejų pusių truputį apkepti ir dėti į riebalais pateptą skardą. Orkaitę įkaitinti iki 430 laipsnių. Ant mėsos dėlioti svogūnų mišinį ir kepti orkaitės viduriniame lygyje apie 30 min., kol svogūnų plutele paruduos.

Viščiuko krūtinėlė vyne

Šiam patiekalui reikės:
2 viščiukų krūtinėlių,
2 šaukštų garstyčių,
2 didelių svogūnų,
3 šaukštų aliejaus,
0,5 stiklinės sauso baltos vynuogės acto,
druskos.

Nuo kaulo nuimtą mėsą nuplauti, nusausinti servetėle, padalyti į 4 porcijas, svogūnus sutarkuoti, sumaišyti su aliejumi, garstyčiomis, vynu, pasūdyti. Mėsą dėti į skardą, ištiestą foliją, užpilti padažu, sandariai uždengti folija ir kepti iki 390 laipsnių įkaitintoje orkaitėje apie 40 min. Patiekti karštą su bulvėmis ir daržovėmis.

Kepta žuvis su garstyčių padažu

Šiam patiekalui reikės:
žuvies – 4 gabalų,
2 šaukštų citrinos sulčių,
1 šaukšto sviesto,
1 svogūno,
1 šaukšteliu maltų gelsvės šaknų (ar žuvies prieskonių).

Padažui:

1,5 stiklinės grietinės,
2 šaukštų baltos vynuogės acto,
1 šaukšto garstyčių,
0.44 lb (200 g) pievagrybių,
0,25 stiklinės sultinio,
1 šaukšteliu krakmolo,
1 šaukšteliu maltų kmynų,
1 šaukšto sviesto.

Žuvį nuvalyti, pašlakstyti šaukštu citrinos sulčių ir palikti 20 min. Grybus supjaustyti riekelėmis, pakepinti svieste, supilti sultinį, pasūdyti, suberti kmynus. Foliją supjaustyti į gabalus, patepti sviestu, žuvį pasūdyti, pabarstyti prieskoniais, suvynioti į foliją ir 20 min. kepti iki 390 laipsnių įkaitintoje orkaitėje (po 15 min. foliją atvynioti, kad žuvis apskrustų). Padažui į grietinę sudėti smulkiai pjaustytą svogūną, įmaišyti garstyčias, citrinos sultis, pasūdyti, sutirštinti truputį vandens atskiestu krakmolu, užvirinti. Iškepusią žuvį dėti į lėkštes, užpilti padažu. Patiekti su virtomis ar keptomis bulvėmis.

Kiaušiniai su garstyčių padažu

Šį patiekalą labai mėgsta vokiečiai, taip pat ir visokias salotas su garstyčiomis.

Jam reikės:
0.33 lb (150 g) mažesnių bulvių,
3 kiaušinių,
0.5 oz (15 g) margarino,
0.35 oz (10 g) miltų,
0,5 stiklinės pieno,
3 šaukštelių garstyčių,
0.07 oz (2 g) cukraus,
šviežiai maltų pipirų,
1 šaukšto smulkintos pipirinės (arba petražolių).

Bulves patroškinti, kiaušinius kietai išvirti. Paruošti baltą padažą: į pakaitintą margariną įmaišyti miltus, maišant pakepinti, kad neparduotų, intensyviai maišant supilti šaltą pieną, užvirinti, paskaninti garstyčiomis, pipirais, cukrumi (druskos pagal skonį). Kiaušinius nulupti, sudėti į padažą ir truputį pakaitinti. Bulves nulupti, dėti pakaitomis su kiaušiniiais į plačią lėkštę (arba vienoje pusėje bulves, kitoje kiaušinius), užpilti padažu, pabarstyti žalumynais.

Alfa.lt

Garstyčias galima užsiauginti ir darže.

♦ **Skaitytojams pranešame, kad** šeštadienis dienraščio „Draugas“ numeris neišeis.

♦ **Lapkričio 25 d., sekmadienį,** Čikagos ramovėnai, talkinant birutietėms ir šauliams Šaulių namuose rengia 89-ųjų kariuomenės atkūrimo metinių sukakties paminėjimą. Iškilmingos pamaldos – 10:30 val. r. Tėvų jėzuitų koplyčioje. Minėjimas prasidės 12:30 val. p.p. Pagrindinis pranešėjas – LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius. Kviečiame organizacijas atvykti su vėliavomis, o visuomenę gausiai dalyvauti.

♦ **Gruodžio 2 d., sekmadienį, 2 val. p.p.** Šaulių namuose, 2417 W. 43rd. Street, Chicago, Mažosios Lietuvos lietuvių draugija rengia Tilžės Akto 89-ųjų metų minėjimą.

♦ **JAV LB Socialinių Reikalų tarybos** ruošiamas tradicinis Labdaros vakaras bus šių metų gruodžio 8 d. „Seklyčioje“, 2711 W. 71st St., Chicago, IL 60629. Svečiuosis muzikė Stasė Jagminienė. Bilietus galima įsigyti skambinant tel. 773-476-2655 arba atvykti į „Seklyčios“ raštinę.

♦ **Čikagos ir apylinkių visuomenė** maloniai kviečiama į Čikagos Mokslo ir pramonės muziejaus (Museum of Science and Industry), 57-os ir Lake Shore Drive gatvių sankryžoje, tradicinę programą „Kalėdos pasaulyje ir šviesų šventė“, kuri tęsis iki 2008 m. sausio 13 d. Gruodžio 9 d., sekmadienį, 2:45 val. p. p. programą atliks tautinių šokių grupės „Suktinis“ (vadovai Salomėja ir Vidmantas Strižgauskai) ir „Lietuvos Vyčiai“ (vadovė Lidija Ringienė). Čikagos lietuviai šioje programoje dalyvauja beveik nuo pat šventės pradžios 1941 metais. Kviečiame visus atvykti!

♦ **Vilniaus styginio kvarteto koncertas** vyks sausio 23 d., trečiadienį, 7 val. v. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont. Į labdaros koncertą kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

♦ **Vasario 10 d. 12:30 val. p.p.** Lietuvių dailės muziejuje, 14911 127th Street, Lemont, įvyks šių metų Tarptautinio Čiurlionio pianistų konkurso laimėtojo Edvino Minkštimo koncertas. Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

Čiurlionio galerijoje

Lapkričio 24 d. 3 val. p. p. monospektaklis „Une Baye“ (režisierė ir atlikėja – Audrė Budrytė). Spektaklis pastatytas pagal Unės Babickaitės Graičiūnienės knygą „Laiškai. Amžininkų atsiminimai“. Spektaklis – anglų kalba. Trukmė – 1 valanda.

Lapkričio 30 d. 7:30 val. v. įvyks Romano Borisovo akvarelių parodos „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kultūros paminklai“ atidarymas. Parodos atidaryme dalyvaus ir autorius. Maloniai kviečiame visus atvykti.

Gruodžio 14 d., penktadienį, 7 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre įvyks jungtinės parodos „Kurso draugai“ atidarymas.

Gruodžio 14 d., penktadienį, 7 val. v. prieškalėdinė mugė-jomarkėlis. Kviečiame dailininkus dalyvauti mugėje. Savo darbais galėsite pradiuginti meno mylėtojus. Stalus prašome užsisakyti tel. 708-349-4768 arba laimaa@hotmail.com

KVIEČIAME Į JAV LB KULTŪROS TARYBOS

KULTŪRINIŲ PREMIJŲ VAKARĄ

2007 m. gruodžio 7 dieną, penktadienį, 7 val. v.
Pasaulio lietuvių centre, Bočių menėje
14911 127th St., Lemont, IL

2007 metų Kultūrinių premijų laureatų
pristatymas ir pagerbimas

Dailės: Rimas Čiurlionis
Muzikos: Stasys Sližys
Spaudos darbuotojo: Aleksas Vitkus
Tautinių šokių mokytojos: Nijolė Pupienė

Sveikinimai ir premijų įteikimas
Kultūrinė programa
Vaišės

Kviečia JAV LB Kultūros taryba
Bilietai – 10 dol. Informacija tel. 630-789-0529

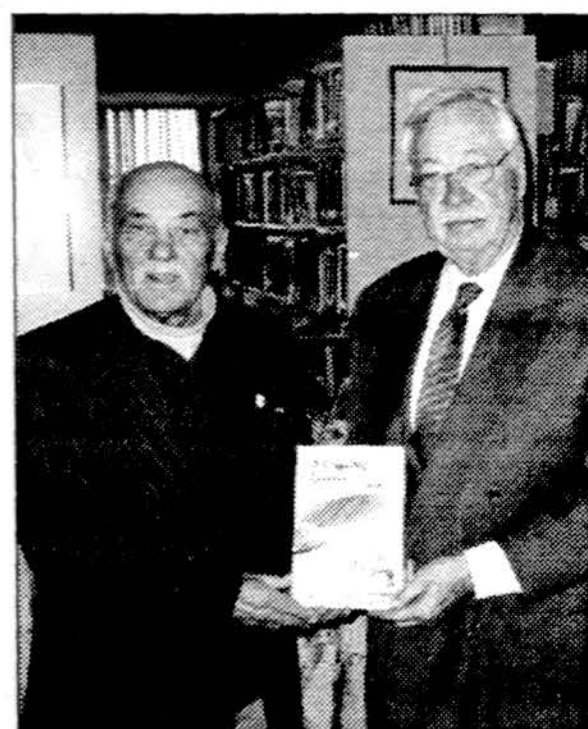
Balzeko lietuvių kultūros muziejuje

6500 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-6500

Gruodžio 8 d., šeštadienį, 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks susitikimas su geologu, gamtos mokslų daktaru Vincentu Korkučiu. Jis nuo 1960 metų dirbo Žemaitijos naftos paieškų vyr. geologu, vadovavo išgręžiant struktūrinius paieškų gręžinius Vakarų Lietuvoje ir Karaliaučiaus krašto įvairiuose plotuose. Dr. Vincento Korkučio ataskaitos davė daug naujos geologinės, stratigrafinės, paleogeografinės, paleontologinės medžiagos apie Baltijos regiono žemės gelmių sąrangą. Dr. Korkutis yra parašęs knygas: „Pietų Pabaltijo apatinio paleozojaus naftingų nuogulų litologija ir facijos“, „Mineralų pasaulyje“, geologijos klausimais paskelbė 75 mokslinius straipsnius. 1980 m. apdovanotas Lietuvos valstybine mokslo ir technikos premija.

Vakaro metu dr. Korkutis pristatys knygą „Karavanų keliais“, kurioje pasakoja apie darbą Pietų Jemene. Ten trejus metus dr. Korkutis dirbo naftos paieškų kontrakto vyr. specialistu. Vidurdienį pavėsyje temperatūra pakildavo iki 50° karščio pagal Celsijų. Dr. Korkutis susipažino su turtinga Pietų Arabijos kraštų kultūra: senovės astronomų, mate-

Ritos Janz nuotraukoje: Stanley Balzekas, Jr. (kairėje) ir dr. Vincentas Korkutis.

matikų, medikų darbais. Apie tai ir daug kitų įdomių dalykų sužinosite dr. Vincento Korkučio paskaitoje. Bus rodoma dokumentinė vaizdo medžiaga.

Sponsored in part by Grants from the Illinois Art Council, Chicago Department of Cultural Affairs, and the ECPC

Balzeko muziejaus inf.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York,
ambasadorius Jonas Paslauskas

ir
Aušros Vartų bažnyčios išsaugojimo komitetas
maloniai kviečia Jus į parodą

„Aušros Vartų bažnyčia – lietuviško paveldo išlaikymas Amerikoje“

Parodoje matysite

Ann Charles Aušros Vartų bažnyčios nuotraukas

ir

Mindaugo Blaudžiūno vaizdo ištraukas

2007 m. lapkričio 29 d., ketvirtadienį, 6–8 val. v.

The Consulate General of the Republic of Lithuania in New York
420 Fifth Ave, New York, NY 10018

Jeigu negalite dalyvauti parodoje, bet galite prisidėti prie bažnyčios atgavimo išlaidų padengimo, prašome aukas siųsti šiuo adresu: The Lithuanian American Community, Inc. c/o Ramute Zukas, 19 Willow Lane, Great Neck, NY 11023. Ant čekio pažymėkite: Aušros Vartų bažnyčios išsaugojimo fondui. Aukos nurašomos nuo valstybinių mokesčių.

Medikė Pranė Šlutienė spalio 27 d. dalyvavo Jaunimo centro valdybos suruoštoje popietėje Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Paskaitininkė kalbėjo tema „Kas būtina žinoti apie krūtis vėžį“ ir atsakinėjo į susirinkusiųjų klausimus. Prelegentė yra krūtų vėžio prevencijos programų koordinatore Lietuvoje.

Nuotraukoje: Pranė Šlutienė po paskaitos.

Zigmo Degučio nuotr.

